

Kultaiset Diamond KISS
TIMANTTISORMUKSET
 24.12. saakka
30%
 suositus hinnasta
Sepon Kulta
 HS Center, Alatori, VAASA
 Epstori, Kalevankatu 4, SEINÄJOKI – Prismacenter, PIETARSAARI
 JOULUKUVASTOMME ON ILMESTYNYT
 Näet sen myös netissä: www.seponkulta.fi
 Kultaiset HELMI-KORVAKORUT
 Alk. **39⁸⁰**
 aidot viijellyt helmet
 Uusittu verkkokaupamme netissä www.seponkulta.fi
 Find us on: [facebook](https://www.facebook.com/seponkulta)

TUKIPOHJALLISHOIDOT
 Yksilöllisesti tehty tukipohjalliset voivat olla ratkaisu ongelmiisi.
 Käytössämme on kävelyanalyytilaite, joka tukee tehtyä tutkimusta ja antaa mahdollisuuden jatkossa seurata hoidon edistymistä.
Soita ja varaa aika!
ORTO BOTNIA
www.ortobotnia.fi
 ORTO Botnia Oy Ab
 (OCF Protech Vaasa Oy)
 Sähkötie 4D, 65320 Vaasa
 (entinen Virtaviva 16D)
 Juha Salonen
 Puh. 040-5666270

HALUATKO ASUA KUUKAUDEN MAKSUTTA?
 Katso www.pikipruukki.com
Pikipruukki
 Kiinteistö Oy / Fastighets Ab
 Koulukatu 19, VAASA
 puh. (06) 325 4432
 >> www.pikipruukki.com

Asumisoikeuskoti on joustavampi
 Oy Vaasan Asumisoikeus
 Vasa Bostadsrätt Ab
 >> www.vaasanasumisoikeus.com
 Uusi osoite:
 Koulukatu 19, VAASA
 puh. (06) 325 4432

JOULUALE ISOT VALIKOIMAT Tervetuloa !!
 Namelli liikennemerkkikarkit /godis iso pussi 400g **1,60€**
 Raikas Kloori pesuaine/tvättmedel **1,60€**
 Sointusanko / fackla hieno lahjapakkaus ennen 17.90€ NYT **12€**
 Kaikki Veniz-tuotteet vyöt /bälten, pipot /mössor, huivit /scarfar, solmiot /slipsar **SUPER valikoima -15%**
 Miesten kerrasto /underställ **10€**
 Mr-Muscle WC-pesuaine /-tvättmedel 750ml **1,40€**
HYVÄÄ JOULUA! GOD JUL!
 Tolkkintie 17 61500 Isokyrö
 AUKI myös su kello 12.00-17.00 ma-pe 9.00-18.30 la 9.00-17.00
 050-5974591 www.tolkinkauppahalli.fi
JÄTTITAVARATALO
TOLKIN KAUPPAHALI
 Isokyrö
 Tarjoukset voimassa 24.12.2014 saakka niin kauan, kuin tarjouserää riittää

2014 • VIIKKO VECKA 51 // SEUDUN KEHITTÄJÄ // REGIONENS UTVECKLARE

HYVÄÄ JOULUA!
 T: Arvaa kuka
3

Täydellinen päivä upeille lahjoille.

MacBook Air
 alkaen **829€**
 Opiskelijat **799€**
 Hovioikeudenpuistikko 19, 65100 Vaasa, Puh: 06-3197780
 Suupohjantie 45, 60320 Seinäjoki, Puh: 020-1775 500 | www.itronic.fi
itronic | Premium Reseller

digialbum

2
 S. Kristiina Airaksinen, Vaasa

RUOKA
 BLOGGAREIDEN JOULUVINKIT
4-5
 s.

Kiitämme taiteen ystäviä ja toivomme kaikille Joulurauhaa ja Hyvää Uutta Vuotta 2015.
Tackar konstvännerna och önskar alla Fridfull Jul och Gott Nytt År 2015
Kehystaide S Ramkonst GALLERIA ULRICO
Kirkkopuistikko 20 Kyrkoeshplanaden Vaasa Vasa

Don't search FIND!

The mobile codes of the week
A cellphone equipped with a camera and an Internet-connection is required

www.upcode.mobi

FOOTBALL
Thierry Henry laittoi nappikset naulaan. Tsekkaa legendan komeimmat osumat Arsenalin paidassa.
UPCODE 020379

HUMOR
Hobbit Office - Saturday Night Live
UPCODE 020381

INFO
Pääkallokelit ovat täällä taas.
UPCODE 020385

X-MAS
Kummelin totuus Joulupukista on katsottavissa Ylen elävän arkiston kautta.
UPCODE 020387

SUDOKU
A new challenge with every scan!
UPCODE 020384

UPCODEWORLD
www.upcodeworld.fi

Varma NÄKIJÄ
Tarkka ennustus elämäsi
0700-51010
Vuosikymmenten kokemuksella.
Starius PL 85, 33201 Tre
1,99 min+pvm

KOIRA
turkinhoito, trimmaus, kylpy, jne. Neuvontaa koira-asioissa.
Ajanvaraus 041-4988311

KUUSIKOIDEN VIHELTÄJÄ, PUNATULKKU

Teksti ja kuva: Jarmo Vacklin

Punatulkku on rauhallinen ja varsin hiljainen lintu, joka helposti jää huomaamatta, ellei lintu silloin tällöin viheltäisi haikeaa säätään. Kesäisin lintu piileskelee tiheiden kuusikoiden suojissa, kunnes syksyllä lähtee tilhien tavoin

kiertelemään, lähinnä pihlajan marjojen perässä.

Punatulkku on suomalaisille rakas lintu, jolle laiteetaan talveksi lintulautoille siemeniä, punatulkkut ovat myös ahkeria vierailijoita kauralyhteillä. Punatulkkun suosiota kansan keskuudessa kuvaa sekin, että lintu on ollut useissa kansallislintu äänestysissä kärkisijoilla, usein heti

(C) jarmo vacklin

joutsenen jälkeen. Monien mielestä punatulkku olisi-kin oikea valinta kansallislinnuksi, sillä se on todellinen suomalainen lintu, elleen täällä läpi vuoden, toisin kuin joutsen, joka muuttaa puoleksi vuodeksi suomesta pois.

Punatulkkut liitetään usein myös jouluun. Monelle se on juuri punatulkku ja lintujen ruokkiminen, joka saa mielen virittämään rauhalliseen joulun tunnelmaan. Asiaa varmasti edesauttaa linnun rauhallinen ja pyylevä olemus.

Vanhoista joulukorteista, postimerkeistä ja lasten kirjoista voi havaita, että punatulkku oli jo reilut sata vuotta sitten varsin rakas lintu suomalaisille. Muun muassa Rudolf Koivun upeat, pelkistetyt maalaukset punatulkuista, joissa linnut vierailevat lyhteillä, tai lentelevät lasten ja tonttujen vierellä, ovat kaunista katseltavaa. Vanhoista joulukorteista selviää myös se, että lintujen ruokinnalla on Suomessa jo varsin vanhat

perinteet. Kuten rakkaalla lapsella on monta nimeä, myös punatulkkusta on useita nimityksiä vuosien varrelta, usein ne vaihtelevat paikakkunnittain. On ulkonäköön liittyviä, kuten koppanokka, ja elintapoihin liittyviä nimiä kuten pihlajalintu sekä sitten ruotsinkielisestä nimestä, "domherre", tehtyjä erilaisia muunnoksia, kuten vaikkapa tuomherra jne.

Punatulkku on kaunis lintu, joulunpunaisine rintoineen. Lintulaudan linnuista on usein suurin osa, juuri näitä punarintaisia uroksia, sillä jostain syystä naaraat ovat hanakampia muuttamaan ja vaeltamaan talvisin etelämmäksi.

Hyvää Joulua Kultajousesta!

Vuoden Joululahja

Timanttisormus kelta- tai valko-kultaisena 0,20ct
359,-
(479,-) C32191-C32201, C32202-12

Hopea-korusetti
59,-
(79,-) D30225

Huippu trendikkäät hopeakorvakorut
9,90
(14,90) D30957

JOULUISET LAHJATAVARAT -50%

Esim. valoa vaihtava lasienkeli tai joulukuusi
12,50
(25,-) F20184

Kulta- tai hopea- korvakorut
99,-
(159,-) B30210

Kulta- tai hopea- korvakorut ja riipus
SETTIHINTAAN 119,-
(158,-) B30379, B30625
Saatavana myös rubiinilla.

Timantti- korvakorut
99,-
(139,-) C32163

Fabuloso timantti-sormus 0,70ct
1590,-
(1790,-) C31724-31

Tarjoukset voimassa 28.12.2014 asti. Tarjoustuotteita rajoitetusti.

VAASA
Rewell Center 124,
Laivakatu 13/Minimani

KULTAJOUSI

Laatua pään päälle huolettomalla
KATTOREMONTILLA

Nauti pitkä kesä!
TERASSI- JA PARVEKELASITUKSET

PYYDÄ TARJOUS:
Juha Nordman, 044 3433 901, juha.nordman@prp.fi
Jarmo Rantala, 0400 566 003, jarmo.rantala@prp.fi
Daniel Häggström, 040 8424 223, daniel.haggstrom@prp.fi

PRP

Vaasa 044 3433 901 • Seinäjoki 06 429 1600 • Porvoo 045 8910 555 • myynti@prp.fi • prp.fi

Meiltä lahjat, joulun väriset...

f UnisexVaasa

Kirkkopuistikko 20, ark 11-19 la 11-16
www.unisex.fi

Unisex store

HAMMASPROTEESIT

Erikoishammasteknikolta

- uudet kokoproteesit
- tiivistys ja korjaus jopa odottaessa!
- hammasproteesien tarkastus ilmaiseksi!
- takuutyö

Soita ja varaa aikasi!

20 v. alalla

ALVEEN HAMMAS

VAASA 312 1233
Kauppapuistikko 20B

LAIHIA 477 0744
Kauppatie 5

MAALAHTI 347 8080
Köpingsvägen

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

Seuraava mega ilmestyy viikolla 3/2015.

God Jul och Gott Nytt År!

Nästa mega utkommer vecka 3/2015

mega

www.megamedia.fi

EROS.FI

PUDOTUSPELIT EDELLEEN TAVOITTEENA

Vaasan Sport julkaisi päävalmentaja Tomek Valtosen sopimuksen yli vuosi sitten, jo reilusti ennen kuin edes tulevan kauden sarjataso oli selvillä. Tuloksellisesti heikommin sujuneen liigakauden alun jälkeen joukkue on kerännyt pisteitä mukavasti, mutta sarjataulukossa Sport majailee edelleen jumbona. Pelaajiston tavoitteeksi asettamasta pudotuspelipaikasta ei kuitenkaan olla tinkimässä.

Valtonen kertoo kaivanneensa vaihtelua viidentoista Jokerit vuoden jälkeen. – Ilmoitin seuralle jo hyvissä ajoin etten ole jatkamassa, ja Sportin kanssa sopimus syntyi Joulukuussa. Koska tuolloin sarjapaikka ei vielä ollut selvillä, meillä oli kaksi erillistä suunnitelmaa joukkueen rakentamista varten. Tästä huolimatta nousun varmistuttua pelaajahankintojen kanssa tuli vähän kiire.

Ennen Vaasaan muuttoa Valtonen oli vieraillut kaupungissa vain pari kertaa, ja silloinkin tutuksi oli tullut lähinnä jäähalli. Helsingistä lähtö ei ollut kuitenkaan mikään kynnyksymys perheelle. – Tietysti siitä vaimon kanssa keskusteltiin, mutta ei viittä minuuttia kauempaa vieny. Vaimoni ymmärtää, että jääkiekon parissa työskennellessä paikkakunta voi välillä vaihtua, Valtonen kuittaa. Uuteen kaupunkiin perhe on kotiutunut nopeasti. – Viihdymme todella hyvin. Koti on aivan jäähallin lähellä ja koulukin ihan vieressä.

Valtonen kehuu myös seuran urheilupuolen yhteistyötä. – Olemme halunneet tänne terveysiä urheilijoita, ja onnistuneet siinä. Peli kehittyä luonnollisesti tekemisen kautta, ja nyt se on alkanut tuoda myös enemmän tulosta kun olemme saaneet lisää rutiinia liigaotteluista.

Alkukauden aikana Sportin miehistö on elänyt jonkin

verran enemmän kuin oli suunniteltua. Avainpuolustajaksi kaavailtu Petteri Lindbohm jäi kaikkien yllätykseksi NHL-harjoitusleirin jälkeen St. Louisin organisaatioon, eikä Kelsey Tessier täyttänyt hänelle kaavailtua roolia. Lisäksi kapteeni Miko Malkamäki loukkaantui pitsiturnauksessa, ja alun perin muutaman viikon mittaiseksi arvioitu poissaolo on pitänyt puolustajan sivussa koko syyskauden. Karel Rachunek kävi testijaksolla, mutta ei saanut jatkoa, sen sijaan Sport hankki hyökäykseen liigakokemusta Jussi Pesosen ja Petri Lammassaaren muodossa. Viimeisimpinä käänteinä pieneen rooliin jääneen oman kasvatin Mika Kujanpään sopimus purettiin, ja Jokerit kutsuivat lainalla Vaasassa pelanneen Niko Peltolan takaisin. – Tämä kuuluu ammattilaisurheiluun, Valtonen kuittaa. – Me rakennamme jatkuvasti tätä ja tulevia kausia silmälläpitäen. Tämän kauden joukkue on lopullisesti valmis 15.2 kun siirtoikkuna sulkeutuu, mutta tällä hetkellä emme aktiivisesti hae vahvistuksia. Hyvin pelanneet puolustajamme saavat nyt mahdollisuuden ottaa suurempaa roolia, kun keskimäärin 25 minuuttia ottelussa pelannut Peltola lähti. Pelaamme seitsemällä puolustajalla, ja sen verran miehiä meillä on nyt rivissä. Lisäksi nuori Jesse Väkelä saa mestiksessä arvokasta kokemusta miesten peleistä, jotta hän olisi tulevaisuudessa entistä valmiimpi auttamaan meitä.

Vaikka Valtonen on tullut Vaasaan ulkopuolisena, hän näkee oman juniorituotannon tärkeänä joukkueen tulevaisuu-

den kannalta. – Mitä enemmän vaasalaisia pelaajia saamme mukaan edustusjoukkueen mukaan, sitä parempi. Tämä on kuitenkin kilpaurheilua, ja kahdesta pelaajasta valitsen valmentajana sen joka voi paremmin auttaa joukkuetta voittamaan. Olemme kuitenkin vahvistamassa meidän A-, B- ja C-junioripuolta, tämän kanssa tulemmme ulos, ja tiedotamme lisää vuodenvaihteen jälkeen, Valtonen kertoo.

Vaasan Sport on saanut valtakunnan mediassa melko rajuakin arvostelua. Maan suurimmista urheilun erikoislehdistä Urheilusanomien Vesa Rantanen ennusti, ettei joukkue saavuta edes viittä kolmen pisteen voittoa kauden aikana. Viimeisimpänä Sport-kannattajia kuohutti Urheilulehden Ilkka Palomäen artikkeli, jossa hän arvosteli Sportin tehneen käytännössä kaiken väärin liigataipaleensa alussa, ja hakeneen uskottavuuden saavuttamiseksi voiton sieltä, toisen täältä, sen sijaan että joukkue olisi rakentanut identiteettiä, joka voisi tuoda parempaakin menestystä pidemmällä tähtäimellä. Valtonen ei myönnä kritiikin vaikuttavan omaan tekemiseensä. – Onhan median touhu mennyt rajuksi, ja sosiaalisen median kautta jutut leviävät nopeastikin. Lehtiäkin pitää myydä jollain, mutta me keskitytään omaan tekemiseen. Jos puhutaan Vaasan Sportin identiteetistä, se näkyy tuolla kaukalossa illasta toiseen. Perustamme pelimme periksi antamattomuuteen ja nopeisiin suunnanmuutoksiin. Kunnioitamme seuran historiaa ja eteneemme laaditun strategian mukaan harkituin askelin eteenpäin. Jokaisen ei tarvitse keksiä tätä lajia uudestaan, ja itse uskon siihen että pelissämme on elementtejä, joilla voitetaan otteluita pudotuspeleissä, Valtonen päättää.

Foto: Maria Sundelin

mega
SEUDUN KEHITTÄJÄ // REGIONENS UTVECKLARE

Asiakaspalvelu ja tuotekehitys / Kundbetjäning och produktutveckling:
Tero Nurmi 050 310 0073
tero.nurmi@upc.fi

Toimitus / Redaktion:
mega@upc.fi
www.megamedia.fi

Vastaava toimittaja / Ansvarig redaktör:
Tero Nurmi

Avustajat / Medarbetare:
Juha Rantala,
Hans Hästbacka,
Aikku Koskinen/Aikun Palsta,
Era Mikkonen

Tavoita! Nä alla!

MegaMedian noin 250 000 kontaktia viikoittain, palveluksessasi kustannustehokkaasti.

MegaMedias omkring 250 000 kontakter varje vecka är oslagsbart kostnadseffektivt för Dig.

UPC Media

Luo kampanjan – myös mobiilisti. Kampanjölösningar – även mobila.

Ilmoitushinta tekstissä 1,70 Eur/pmm + alv. Annons i text 1,70 Eur/spmm + mvs.

Mediamyynti / Mediaförsäljning: mega@upc.fi

Mediakortti / Mediakort: www.megamedia.fi

Tuomo Arpiainen 040 900 4153 tuomo.arpiainen@upc.fi
Claus Gunnar 040 187 8137 claus.gunnar@upc.fi

PAINOS 100 000 – KAIKKI KOTITALOUDET • UPPLAGA 100 000 – ALLA HUSHÅLL

Suomen Lehtiyhtymän KasvuSuomi-jäsen

Julkaisija ja kustantaja / Utgivare: UPC Media
Paino / Tryck: UPC Print, www.upc.fi
Toimisto / Kontor: Gerbyntie / Gerbyvägen 18,
65230 Vaasa / Vasa

Jakelupalautteet / Utebliven eller försenad tidning:
www.jakelupalaute.fi/megamedia

► KOKEILE KOTONA

Moderni salaatti lipeäkalasta ja punajuuresta

Savutofua ja uuni-juureksia

150 g savutofua
6 perunaa
3 punajuurta
3 porkkanaa
kylmäpuristettua rypsiöljyä tai oliiviöljyä
1–2 rkl (agave)siirappia
hienoa merisuolaa
rouhittua mustapippuria

Lämmitä uuni 200 asteeseen. Kuori kasvikset ja pilko suupaloiksi. Levitä kasvikset pellille leivinpaperin päälle ja lorauta päälle öljyä ja agavesiirappia. Mausta suolalla ja pippurilla. Kääntelee kasviksia öljyssä ja mausteissa ja paista uunissa noin 20 minuutin ajan. Siivuta savutofu ja ripottele pintaan öljyä, suolaa ja mustapippuria. Aseta siivut uuniin kasvien päälle ja paista vielä noin 5–10 minuuttia.

Sahramikastike

1 pieni sipuli
reilu nokare vegaanista margariinia
1 rkl vehnäjauhoja
2 dl kaurakermaa
1½–2 dl kasvislientä (tai vettä + 1 tl kasvisliemijauhetta)
0,25 g sahramia
(teelusikan kärjellinen)
1 tl kuivattua tilliä
valkopippuria
suolaa
1–2 rkl sitruunanmehua

Heitä iso nokare margariinia pannulle. Kuullota silputtu sipuli ja ripottele jauhot päälle. Sekoita, mutta älä ruskista. Lisää kaurakerma ja puolet kasvisliemestä. Laske levyn lämpötilaa reippaasti. Mausta. Lisää kasvislientä joukkoon kunnes haluttu paksuus on saavutettu. Lisää lopuksi sitruunamehu. Kokoa kasviksista peti tarjoiluastiaan ja asettele tofut päälle. Kaada osa kastikkeesta annoksen päälle ja kata loput sopivaan astiaan pöytään. Nauti siirappisen maalaislimpun ja kotikaljan kanssa.

Appelsiini-suklaa-pikkukakkuset (12kpl)

2,5 dl kaura- tai soijamaitoa
0,75 dl rypsiöljyä (ei kylmäpuristettua)
2 dl sokeria
0,5 tl suolaa
0,25 tl vaniljajauhetta tai 2 tl vaniljasokeria
2 tl raastettua appelsiininkuorta
0,5 dl kaakaojauhetta
3 dl vehnäjauhoja
0,5 tl ruokasoodaa
1 tl leivinjauhetta
Kuorrute
100 g vegaanista margariinia (esim. tummansinistä Keijua)
0,75 dl kaakaojauhetta
0,25 tl vaniljajauhetta tai 2 tl vaniljasokeria
5 dl tomusokeria
2 rkl appelsiinin mehua
0,5 tl raastettua appelsiinin kuorta

Laita uuni kuumenemaan 190 asteeseen. Vuoraa muffinssipelti paperisilla muffinssivuilla tai käytä uunissa leviämättömiä amerikan-, kartonki- tai silikonivuoikia. Taikina on löysää, jotta pikkukakkusista tulee mahdollisimman meheviä. Sekoita kauramaito, rypsiöljy, sokeri, suola, vaniljajauho ja appelsiininkuori. Siivilöi joukkoon kaakaojauhe, puolet vehnäjauhoista, ruokasooda ja leivinjauhe ja sekoita tasaiseksi. Sekoita nopeasti mukaan vielä loput vehnäjauhot. Jaa taikina vuokiin ja paista 20 minuuttia. Anna pikkukakkusten jäähtyä täysin ennen niiden kuorruttamista. Valmista kuorrute. Vaahdota sähkövatkaimella margariini, kaakaojauhe, vaniljajauhe ja puolet tomusokerista. Lisää appelsiinin mehu ja kuori sekä loput tomusokerit ja vaahdota kuohkeaksi. Pursota jäähtyneiden pikkukakkusten päälle.

Resepti: Satu Saunio / Kamomillan konditoria

Resepti: Paula Heinonen / Pidempi korsi

Bloggareiden jouluvinkit

RUOKA Jouluruuat sopivat myös kasvissyöjälle. Rosolli ja laatikot eivät sisällä lihaa, ja maidot ja kermatkin on helppo korvata vastaavilla kasvituotteilla.

kuvat: Else Kyhälä

Elina Teerijoki

Jouluaaterian voi koota myös epäperinteisesti, hyödyntäen esimerkiksi jouluisia mausteita. Suomalaiset vegaani-bloggaajat antavat parhaat jouluideansa kokeiltaviksi.

Pidempi korsi -blogia pitävä **Paula Heinonen** tunnustautuu jouluihmiseksi. Joulua vietetään sukulaisten kanssa perinteisellä kattauksella. Pöydässä on sekä vegaaneja että sekasyöjiä, ja kasvisruualla on seka-ruokaa suurempi painotus.

– Tänä vuonna joulupöydässämme on pääosassa uunitettu savutofu herkullisen kastikkeen kanssa. Lisäksi tarjolla on laatikoita, uunijuureksia ja salaatteja. Tapaninpäivänä nautitaan sinappisesta seitankinkusta joululimpun päällä, Heinonen kertoo.

Heinosen kotona jouluherkkuja aletaan maistella vähitellen jo pikkujouluihin. Maalaisleipä, punajuuripesto ja savutofusiivut maistuvat glögin kanssa. Makeista herkuista perinteiset piparkakut, tortut ja suklaa ovat mieluisia.

Heinonen tekee itse konvehveja allergian vuoksi: lähes kaikissa kaupan suklaissa saattaa olla pähkinäjäämiä.

– Täytteen voi tehdä taatelimassasta, jolloin konvehdeistakin tulee terveellisempiä, Heinonen vinkkaa.

Joulusuklaita tekee mielellään myös Chocochilin **Elina Innanen**.

Joulu on myös kasvisruokien aikaa. Esimerkiksi uunijuureksista ja sahramikastikkeesta on helppoa koota sopiva kattaus pienellekin perheelle.

– Kookossuklaat ja piparkakkutaikinatryffelit ovat suosikkejani, Innanen sanoo.

Innanen on innostunut joulunvietosta vasta aikuisiällä huomattuaan, ettei ruokaperinteisiin tarvitse takertua, vaan niitä voi so-

veltaa. Tänä vuonna suunnitteilla on joulupöytä, jossa tuntuvat Lähi-idän maut. – Siinä voisi olla ainakin granaattiomenan siemeniä, falafel-pyöryköitä ja taateleita. Lähi-idässä käytetään muutenkin mausteita, jotka meillä liittyvät jouluun.

Glögin kanssa tarjottavalla napostelulautasella on pähkinöitä, marinoituja tofupaloja ja hyvää leipää, ruokaisampana vaikkapa sipulipiirakkaa.

Joulun pääateriaalla Innasella on tarjolla usein monenlaisia pieniä ruokia.

Sitruunaiset, marinoidut linssit, kvinoa-porkkana-laatikko ja lämmin punajuurisalaatti ovat hänen joulukerkujaan.

fakta!

Kamomillan konditoria

- www.kamomillankonditoria.com
- Vegaanileivontaan keskittynyt blogi, mukana reseptejä ja runsaasti tuotetietoa.
- Bloggaaja Satu Saunio on ollut vegaani 17 vuoden ajan. Hän työskentelee ekokauppa Runsaudentarvessa.
- Sauniolta on tulossa vuoden 2015 aikana vegaanileivontakirja, jonka kustantaa Finnlectura.

Chocochili

- chocochili.net
- Vegaaniruokaa monipuolisesti käsittelevä ruokablogi, joka on äänestetty Suomen parhaaksi vegaaniruokablogiksi.
- Bloggaaja Elina Innanen on ollut vegaani 14 vuoden ajan. Hän työskentelee kukkakaupassa ja on pitänyt ruokablogiaan kuusi vuotta.
- Innanen on julkaissut kaksi keittokirjaa: Viiden tähden vegaani (Moreeni 2011) ja Vegaanin keittiössä (readme.fi 2014)

Appelsiini jouluistaa suklaan

Satu Saunio leivontablogi Kamomillan konditoriasta viettää tänä vuonna erilaista joulua. Hän menee vapaaehtoistoihin eläinsuojelukeskus Tuulispäähän, joka toimii tuotantoeläinten turvakotina ja eläinten vanhainkotina.

– Eläinten hoito on tärkeintä, mutta varmasti myös kokkaamme juhlavasti, Saunio ennakoi.

Perinteiset joulun maut maistuvat Sauniolle. Muutamana viime vuotena hän on valmistanut seitankinkun Vegaaniliiton myymästä valmiista seitankinkkuaineesta. Eräs Saunio joulukerku on sillin tapan marinoitu munakoiso. – Muuten en edes pidä munakoisosta, mutta munakoi-sosilli on herkullista! Jälkiruuksi voi aina lei-

poa. Kamomillan konditoria-riassa on laaja vegaanileipojen tietopankki, ja Saunio leivontaresepteistä on parhailaan tekeillä kirja.

Me testasimme appelsiini-suklaapikkukakkusia, jotka voi kuorruttaa Saunio tapaamalla itse tehdyllä kuorrutteella tai vaikkapa sokeroiduilla appelsiinipaloilla, kuten kuvassa.

► KOKEILE KOTONA

Jos syöjiä on vähän, korvaa kinkku possurullalla

Uunipuuro

2,5–3 dl tummaa

puuroriisiä

1 litra mantelimaitoa

hyppysellinen suolaa

Voitele uuninkestävä pata voilla.

Lisää riisit, maito ja suola. Voit jättää muutaman nokareen voita pinnalle.

Anna hautua yön yli (8 h) 100 asteisessa uunissa.

Mausta vaniljalla ja kanelilla.

Terveellisempi jouluglögi

mustaherukkatäysmehua (100 % ja makeuttamaton)

1rkl kokonaisia neilikoita

1rkl kokonaisia kardemummia

2 kanelitankoa

pari kierrosta mustapippuria myllystä

1,5cm viipale tuoretta inkivääriä viipaloituna

sokeria oman maun mukaan (esimerkiksi kookos- tai intiaanisokeria)

Lantraa mustaherukkamehu veden kanssa (1 osa mehua, 2 osaa vettä)

Laita ainekset kattilaan ja hauduta miedolla lämmöllä vähintään 30 minuuttia.

Voit terästää glögisi punaviinillä tai esimerkiksi pakuriutteella.

Tarjoile rusinoiden ja manteleiden kera.

Jouluinen raakasuklaa

150 g kaakaovoita

3 rkl riisilesejauhetta

3 rkl kaakaojauhetta

1 rkl kookosöljyä

2 tl piparkakkumaustetta

1tl vaniljaa

1 rkl vaahterasiirappia

1 appelsiininkuori (luomu)

(pieni ripaus suolaa)

rusinoita ja kuivattuja

omenan paloja

Sulata kaakaovoi vesihauteessa ja lisää ainekset yksitellen kattilaan ja sekoita.

Lisää lopuksi raastettu appelsiininkuori.

Ripottele oman maun mukaan muotteihin tai leivinpaperilla päällystetyn lautasen päälle pilkottuja, kuivattuja omenanpaloja sekä rusinoita.

Kaada suklaaseos päälle ja anna jäähmettyä pakastimessa.

Tämä suklaa sopii loistavasti myös joulukalenteriherkuksi.

Reseptit: Mariel Mettälä

Näin vältät turhat JOULUKALORIT

RUOKA Ravintoterapeutti Mariel Mettälän mukaan kohtuu ja pieni tuunaus tekee jouluherkuista maukkaita ja terveellisiä.

Teija Varis

Minkälaisista herkuista koostuu joulunpyhien juhla-ateria, jonka jälkeen arkea ei tarvitse aloittaa dieetillä, eikä vyötäröltä puristavissa vaatteissa?

Ravintoterapeutti **Mariel Mettälän** mukaan perinteinen suomalainen joulu-

ruoka on itse tehtynä sekä herkullista että suhteellisen terveellistä.

Pienillä muutoksilla perinneruuista voi kuitenkin saada vielä himpun verran terveellisempiä ja kevyempiä.

– Joulu saa esimerkiksi hyvän startin, kun valmistaa jouluaamun puuron tummasta puuroriisistä tai jopa täysjyväriisistä, jonka kuitupitoisuus on vaaleaa

riisiä korkeampi. Kuitupitoisuus auttaa hiilihydraattipitoisissa ateriassa pitämään verensokeria paremmin tasapainossa, eikä verensokerin heittelyt vaihda heti aamusta.

Joulun juhla-aterialla tarjoillaan usein perinteisiä juureslaatikoita, tuoresalaatteja ja eri tavoin valmistettua kalaa ja lihaa.

Niistä saa Mettälän mu-

kaan monipuolisesti ravinteita, hyviä hiilihydraatteja, kuituja, proteiinia ja hyviä rasvoja.

– Kun valmistaa nämä herkut itse, voi niistä jättää kaikki ylimääräiset sokerit ja rasvat pois.

– Varsinkin laihduttajien kannattaa jättää laatikoiden nauttimiset vähemmälle ja keskittyä tuoresalaatteihin ja kalaan tai lihaan.

Paras neuvo: Pidä annoskoot myös jouluna maltillisina

Teija Varis

Vaikka joulu on herkuttelun juhlaa, joulunakaan ei kannata hankkia ähkyä.

Ylensyönnin välttää, kun pitää annoskoot maltillisina ja taukoa ruokailujen välissä.

Myös terveellisempiä

vaihtoehtoja suosimalla olo pysyy kevyenä.

Yksi helppo niksi on syödä jälkiruoka erikseen, ei aterialla.”

– Yksi helppo niksi on myös syödä jälkiruoka erikseen, ei pääruuan yhteydessä, Mariel Mettälä vinkkaa.

Makeiden ja rasvaisten jälkiruokaherkkujen sijaan Mettälä suosittelee nauttimaan vaikkapa joulunpunnaisia omenoita, hedelmäsalaattia, raakajäätelöä tai

taateleita ja viikunoita.

Mettälä kertoo herkuttelewansa joulunpyhinä itsekin, joskin terveellisesti. Hän panostaa ruuan laatuun ja aitouteen.

– Annan itselleni luvan herkutella terveellisesti, mutta pidän aineenvaih-

Jussi Vehkasalo

Suomalaiset käyttävät jouluun edelleen rahaa, tosin ennakoarvion mukaan viimevuotista vähemmän.

Joka viides aikoo käyttää joululahjoihin yli 500 euroa

Lähes joka viides suomalainen aikoo kuluttaa joululahjoihin yli 500 euroa. Lahjojen ostajina kunnostautuvat erityisesti 40–65-vuotiaat.

Naiset hankkivat miehiä enemmän lahjoja, mutta miehet kertovat kuluttavansa enemmän rahaa muihin kuluihin, kuten ruokaan, koristeisiin, vaatteisiin ja lastentapahtumiin.

Tiedot käyivät ilmi Nordean TNS Gallupilla 3.11.–12.11.2014 teettämästä kyselystä, jossa haastateltiin 1 199 18–65-vuotiaista suomalaista.

Itä-Suomessa käytetään vähiten ja Etelä-Suomessa eniten rahaa.”

Suomalaiset aikovat käyttää tänä vuonna jouluun yhteensä 517 euroa henkeä kohden, mikä on 33 euroa vähemmän kuin vuonna 2013.

Lahjoihin käytetään nyt keskimäärin 311 euroa, kun summa vuonna 2013 oli 323 ja vuotta aikaisemmin 330 euroa. Eniten rahaa lahjoihin kulutetaan jälleen lapsiperheissä, keskimäärin 376 euroa.

Maantieteellisesti katsottuna eniten joululahjoihin aiotaan tänä vuonna kuluttaa Etelä-Suomessa keskimäärin 357 euroa ja pääkaupunkiseudulla 345 euroa.

Vähiten kulutetaan Itä-Suomessa (245 euroa).

Jouluruokailuun käytetään eniten rahaa pääkaupunkiseudulla, missä ruokaan, koristeisiin ja muihin kuluihin aiotaan satsata 242 euroa henkeä kohden.

Samoin kuin viime vuonna, muista kuluista karsitaan tänä vuonna kymmenisen prosenttia viime vuoteen verrattuna. Näihin käytetään nyt 206 euroa henkeä kohden.

Lapsiperheissä muihin kuluihin rahaa käytetään selvästi enemmän, 261 euroa henkeä kohden.

”Joulu oli kaupallinen jo 1800-luvulla”

NÄKÖKULMA Suomalainen joulu on kuin vieras tai vihollinen: sen tuloon on valmistauduttava, tutkija kuvaa.

Ossi Kurki-Suonio
ossi.kurki-suonio@lehtiyhtyma.fi

Joulu yllättää ihmiset joka vuosi lähes yhtä varmasti kuin talvi yllättää autoilijat.

Siksi joka paikka tuntuu viimeistään nyt pursuavan viime hetken vinkkejä ja viikkokalentereita ”aidon joulun” valmistelijoille.

– Sanotaan, että ”joulu tulee”, aivan kuin joulu olisi henkilö. Asiat pitää laittaa valmiiksi ”ennen kuin

joulu tulee”. Kiireen myötä joulusta tulee melkein vihollinen, ja on paha juttu, jos kaikkea ei saa valmiiksi, arkistotutkija **Juha Nirkko** Suomalaisen Kirjallisuuden Seurasta kuvaa.

Suomalaisten juhlia tutkinut Nirkko vakuuttaa, etteivät kiire ja loputtomuus tuntuivat jouluvalmistelut ole mitenkään tuore keksintö.

Ruokaa piti entisaikaankin varata ja sahti tai olut keittää valmiiksi joulua

varten. Ja silloin joulua juhliittiin kaksi viikkoa tuomaanpäivästä loppiaiseen.

Vaurastuminen toi mukanaan joulukoristeet ja lahjat.

– Kun katsoo 1800-luvun lopun joulujulkaisuja, sieltä löytyy jo tavarajoulun konsepti. Oli tavarakatalogeja varakkaimmille ihmisille, ja huolta, kuinka paljon on köyhiä, jotka eivät pääse tästä osalliseksi. Löytyi sekä kaupallisen joulun kannattajia että paheksujia, Nirkko naurahtaa.

Perheille joulun viettämisestä saattaa tulla rituaali: joulu on järjestettävä aina samalla tavalla, vaikka valmistelu olisi miten stressaavaa hyvänsä.”

Kolumneissa ja adventtisaarnoissa muistutetaan myös joulun hengestä. Tällä viitataan joulun luon-

teeseen rauhoittumisen ja hiljentymisen juhlanä.

Nirkko tietää kuitenkin täsmällisemmin, mitä joulun henki on ollut jo vuosisausia:

– Jouluna on oltava kiltti ihmisille ja eläimille. Kun on toiselle hyvä, voi tuntea oikeaa onnea itsekin. Se kertoo uskonnonkin ylittävää yleisetiikasta: olipa uskonnollisista yhteisöistä mitä mieltä hyvänsä, jouluna hyvyys on kaikille arvo, Nirkko kuvaa.

Tätä joulun henkeä saatetaan Nirkon mukaan vahvistaa muistuttamalla lapsia tarkkailevista ton-tuista ja antamalla linnuille lyhde.

Monille joulussa on kuitenkin tärkeintä yhteen kokoontuminen.

Perheille joulun viettämisestä saattaa tulla rituaali: joulu on järjestettävä aina samalla tavalla kuin edellisinäkin vuosina, oli sen valmistelu kuinka stressaavaa hyvänsä.

– Olen käyttänyt sellaista ilmaisua, että joulu on elämäntilanteen päivitys ja siihen kulminoituu kokonainen ihmiselämän vaihe. Elämänkaari hahmottuu kokonaan joulujen kautta: ”se joulu, kun kävin vielä vanhempien luona” tai ”se joulu, kun oli jo omat lapset”. Siitä voisi tehdä jonkinlaisen kaavan, pohtii Nirkko.

”Joulupukki ei ennen sotia välttämättä tarjonnut mitään, vaan vaati kestitystä vielä yömyöhään”

Ossi Kurki-Suonio
ossi.kurki-suonio@lehtiyhtyma.fi

Suomalaisten tavat viettää joulua ovat muuttuneet yhä yksilöllisemmiksi, suomalaisia vuotuisjuhlia tutkinut **Juha Nirkko** Suomalaisen Kirjallisuuden Seurasta kertoo.

– Joulun voi esimerkiksi

jättää kokonaan viettämättä. Se oli ennen ihmeellistä.

– Suomalainen joutuu selittämään, jos ei mene saunaan tai juo kahvia, mutta joulun viettämättä jättäminen on jo nykyisin astetta helpompi juttu, Nirkko kuvaa.

Oli onnistunut pila, jos ehti lämmittää naapurin saunan ennen kuin tämä heräsi.”

Samalla joulua myös vietetään entistä tiiviimmin

oman perheen tai suvun kesken.

– Kun katsoo vaikkapa jouluaaton ruuhkia, huomaa, että hautuumaalle ja aattohartauteen mennään nykyisin joukolla, mutta kuitenkin omissa porukoissa, tutkija havainnoi.

– En tiedä, kulminoituko siihen nykyisin se joulun

yhteisöllisyys, jossa saataan tervehtiä samalla naapureita, pohtii Nirkko.

Vielä ennen sotia oli perinteenä, että erityisesti nuorten aikuisten muodostamat kiertueet kävivät joulun aikana kylän taloja läpi pyytäen kestitystä.

Kiertäjät pyyntäytyivät

erilaisiksi pukeiksi ja uhkasivat kepposilla, jos juomaa ja ruokaa ei tarjottu.

– Joulupukki ei siis tarjonnut mitään, vaan vaati kestitystä vielä yömyöhäänkin.

Joulua vietettiin tuoloin pidempään ja railakkaammin.

Ainoastaan joulupäivänä

rauhoituttiin koteihin.

– Mutta tapaninpäivänä lähdettiin taas liikenteeseen. Oli onnistunut pila, jos ehti lämmittää naapurin saunan ennen kuin tämä heräsi. Enää ei ehkä näin tehtäisi, mutta nykyisinkin lähdetään joulun jälkeen tapsan tansseihin, Nirkko kertoo.

”Välinpitämättömyys on urbaani legenda”

NÄKÖKULMA Tutkimusten mukaan useampi kuin joka kolmas osallistuu vapaaehtoistyöhön.

Ossi Kurki-Suonio
ossi.kurki-suonio@lehtiyhtyma.fi

On pelkkä myytti, että suomalaiset eivät välitä ja sysäävät mummotkin mieluummin hoitolaan kuin auttavat itse.

Vapaaehtoistyötä tehdään enemmän kuin Euroopassa muualla keskimäärin ja vieläpä ihan omasta auttamisen halusta.

– Meillä helposti annetaan tällainen kuva, että Etelä-Euroopassa vanhuksset olisivat osa sukuyhteisöä ja täällä pannaan laitokseen, eikä kukaan käy. Käytännössä tilanne ei ole tämä, vaan meillä autetaan enemmän kuin Euroopassa keskimäärin, sanoo HelsinkiMission kansalaistoiminnan johtaja, vapaaehtoistoiminnasta väitellyt Henrietta Grönlund.

Tutkimusten mukaan useampi kuin joka kolmas osallistuu vapaaehtoistyöhön. Heistäkin jotka eivät osallistu noin puolet ilmoittaa kyselytutkimuksissa lähtevänsä vapaaehtoistyöhön mukaan, jos pyydetäisiin.

– Osallistuminen ja innokkuus ovat Euroopassa keskitason yläpuolella. Voimme olla ylpeitä, Grönlund toteaa.

Suomalaiset tekevät

vapaaehtoistyötä ennen kaikkea omasta auttamisen halustaan. Tämä voi kuulostaa itsestäänselvyydeltä, mutta Grönlundin mukaan se ei ole sitä. Ei lähimainkaan.

– Esimerkiksi Yhdysvalloissa suorastaan edellytetään, että tehdään vapaaehtoistyötä. Hyvään yliopistoon ei pääse, jos ei ole tehnyt vapaaehtoistyötä ja se kuuluu merkitä myös ansioluetteloon. Amerikkalaiset kertovat useammin kuin suomalaiset tekevänsä vapaaehtoistyötä, koska siitä on heille hyötyä.

Meillä annetaan helposti kuva, että Etelä-Euroopassa vanhuksset olisivat osa sukuyhteisöä ja täällä pannaan laitokseen, eikä kukaan käy.”

Grönlundin mukaan erot vapaaehtoistyön motiiveissa eivät tee suomalaisista välttämättä amerikkalaisia parempia ihmisiä. Pikemminkin erot juontuvat yhteiskunnallisista eroista.

Yhdysvalloissa hyvinvointi usein nojaa vahvasti vapaaehtoisuuteen, kun taas Suomessa luotetaan julkisten palveluiden tukiverkkoon. Tämän vuoksi Suomessa on kummasteltakin, kuinka uutta lastensairaala varten pitää kerätä yksityisiä lahjoitusvaroja.

Grönlund ei halua tehdä Suomesta Amerikkaa, mutta toivoo, että vapaaehtoistyötä voitaisiin mutkatomammin yhdistää nykyisiin palveluihin.

– Erittäin tärkeää olisi ymmärtää, etteivät ne sulje toisiaan pois tai ole vaihtoehtoisia tapoja hoitaa asioita. Ne voivat myös täydentää toisiaan. Meillä HelsinkiMissiossa sanotaan usein, ettei vapaaehtoistyö korvaa ammattiapua, mutta ammattiapu ei myöskään korvaa vapaaehtoistyötä, Grönlund toteaa.

– Kotihoidolla ei ole aikaa seurustella kauhean paljon tai ulkoilla aina asiakkaan kanssa, vaan hoidetaan lakisääteiset tehtävät tehokkaasti resurssien niukentuessa. Vapaaehtoiset voivat tuoda jotain muuta ja vaikka leipoa pullaa yhdessä vanhuksen kanssa. Molempia tarvitaan.

Eniten vapaaehtoistyötä tehdään urheiluseuroissa ja liikuntakerhoissa

Tilastokeskus on tutkinut vapaaehtoistyötä osana suomalaisten arkea viimeksi vuosien 2009 ja 1999 ajankäyttötutkimusten yhteydessä.

Tulosten perusteella vapaaehtoistyön suosio ei ole kymmenessä vuodessa juurikaan muuttunut: 10 vuotta täyttäneestä väestöstä vajaa kolmannes (29 %) oli tehnyt vapaaehtoistyötä tutkimusta edeltäneen neljän viikon aikana, ja viimeisen 12 kuukauden aikana vapaaehtoistoimintaan oli osallistunut lähes 40 prosenttia vastaajista.

Miehet tekivät vapaaehtoistyötä hieman enemmän kuin naiset, mutta erot olivat vähäisiä.

Ikäryhmittäin tarkasteltaessa eniten vapaaehtoistyötä tekivät keski-ikäiset (45–64-vuotiaat).

Korkeasti koulutetut tekivät vapaaehtoistyötä matalammin koulutettuja enemmän.

Sosioekonomisen aseman mukaan tarkasteltaessa maatalousyrittäjillä vapaaehtoistyön tekeminen oli voimakkaasti lisääntynyt, ja he tekivät vapaaehtoistyötä eniten. Myös muut yrittäjät ja ylemmät toimihenkilöt tekivät runsaasti vapaaehtoistyötä.

Alueelliset erot eivät olleet suuria, mutta Länsi-Suomessa ja erityisesti maaseudulla osallistuttiin vapaaehtoistyöhön hieman enemmän kuin muualla.

Sukupuolella on Tilastokeskuksen mukaan merkitystä siinä, minkä tyyppiseen vapaaehtoistyöhön osallistutaan. Tässä ei ole tapahtunut muutoksia viimeisen 10 vuoden aikana.

Miehet osallistuivat urheiluseurojen ja liikuntakerhojen, asuinalueyhdistysten, kylätoimikuntien ja taloyhtiöiden, luonto- ja ympäristöyhdistysten sekä erilaisten harrastusjärjestöjen vapaaehtoistyöhön enemmän kuin naiset.

Naiset taas osallistuivat sosiaali- ja terveysjärjestöjen, uskonnollisten yhdistysten, maa- ja kotitalousalojen neuvontajärjestöihin sekä koulun ja päiväkodin vanhempaintoimintaan enemmän kuin miehet.

Lasten ja nuorten osallistuminen vähentynyt huomattavasti

Vaikka koko väestön tasolla vapaaehtoistyön tekemisessä ei näytä tapahtuneen muutoksia viimeisen 10 vuoden aikana, yksi muutos on Tilastokeskuksen mukaan selkeä; lasten ja nuorten osalta vapaaehtoistyön tekeminen oli huomattavasti vähentynyt.

Kun vielä 10 vuotta sitten lähes kolmannes (28 %) 10–14-vuotiaista osallistui vapaaehtoistyöhön, vuonna 2009 osallistui tämän ikäisistä enää alle viidesosa (19 %). Myös 15–24-vuotiaiden osallistuminen vapaaehtoistyöhön oli vähentynyt.

Sen sijaan 65 vuotta täyttäneet tekivät vapaaehtoistyötä enemmän kuin 10 vuotta sitten.

Yllättävä tulos: palkkiot heikentävät motivaatiota

Ossi Kurki-Suonio
ossi.kurki-suonio@lehtiyhtyma.fi

HelsinkiMission kansalaistoiminnan johtaja Henrietta Grönlund kertoo, että vapaaehtoistoimintaan ryhdytään usein puhtaasta auttamisen halusta.

– Vapaaehtoisuuteen kuuluu palkattomuus. Maa maailma on tutkittu, miten palkkiot vaikuttavat ihmisten motivaatioon osallistua vapaaehtoistoimintaan. Näissä tutkimuk-

sisssa on havaittu, että itse asiassa palkkiot heikentävät motivaatiota.

Nainen auttaa vanhusta, mies osallistuu junnujen urheilutoimintaan.”

– Se sisäsyntyinen auttamisen halu, ja että saa tehdä pyyteettömästi asioita ilman, että

raha tulee siihen sotkemaan, niin se motivoi ihmisiä enemmän osallistumaan.

Eniten vapaaehtoistyötä halutaan tehdä lasten ja vanhusien hyväksi.

Huomattavaa kuitenkin on, että naiset ja miehet tekevät vapaaehtoistyötä usein hyvin eri laisilla aloilla.

– Sukupuolten erot noudattavat osin samaa jakaumaa kuin työelämässäkin, jossa naiset toimivat miehiä enem-

män sosiaali- ja terveyspuolella.

– Tämä näkyy meillä HelsinkiMissiossakin, kun 70–80 prosenttia vapaaehtoisista on naisia. Se on aika paljon ja kovasti yritetään miettiä, miten saataisiin lisää miehiä mukaan, Grönlund pohtii.

Grönlund kertoo, että miehille on tavallisempaa osallistua esimerkiksi urheiluseurojen toimintaan tai olla

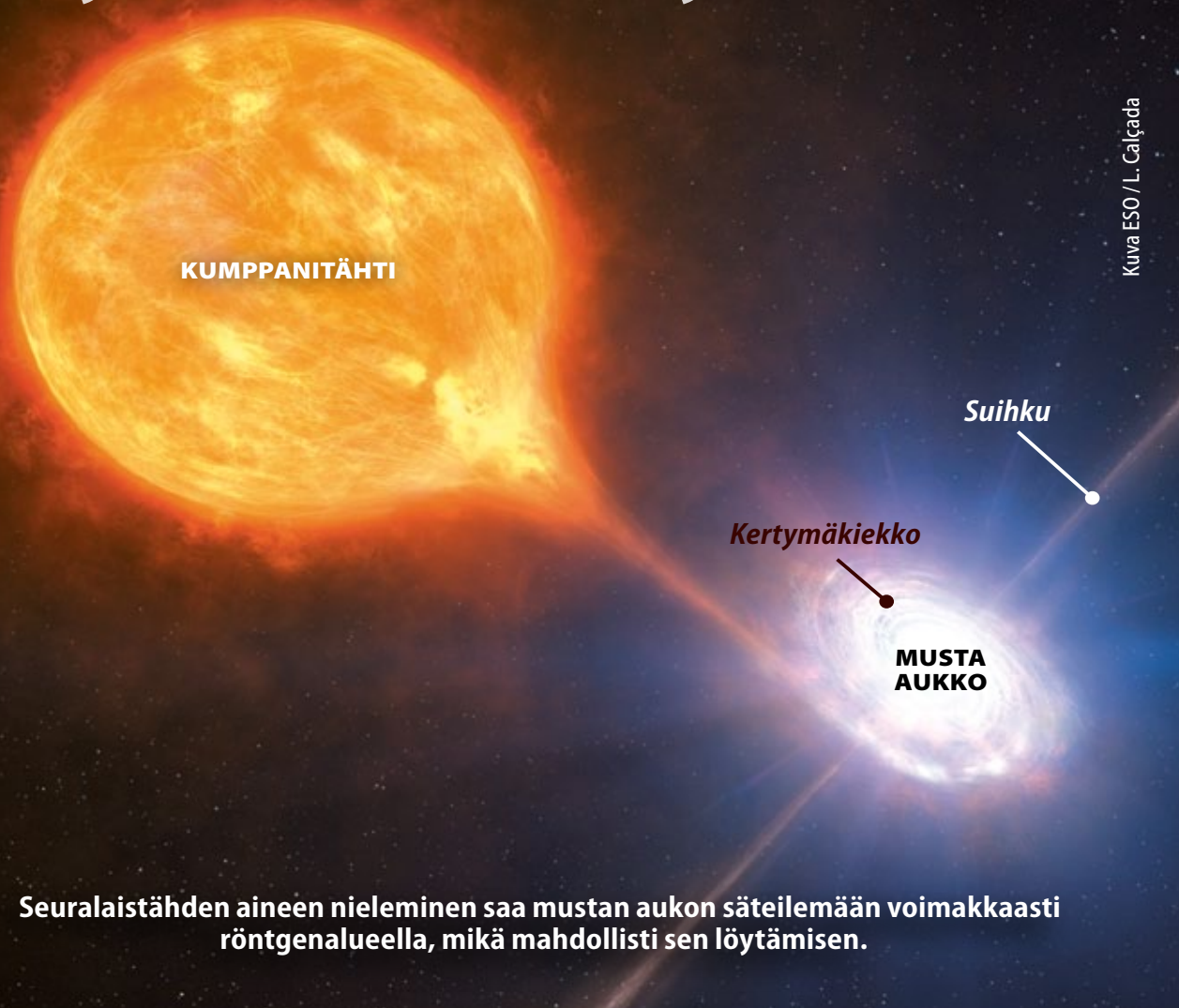
Suomalaiset löysivät kevyimmän

Raskaimpien neutronitähtien ja keveimpien mustien aukkojen välillä on ollut selitystä vaille jäänyt massa-aukko. Oulun ja Turun yliopistojen tutkijoiden löytö osuu juuri siihen.

TEKSTI ANNE VIRKKI

■ Oulun ja Turun yliopistojen tähtitieteilijät ovat onnistuneet havaitsemaan mustan aukon, jonka massa on vain hieman alle neljä Auringon massaa. Tämä on häkellyttävä suoritus, koska näin kevyttä mustaa aukkoa ei ole aiemmin tavoitettu.

Kansainvälisessä yhteistyössä havaittiin SWIFT J1753.5-0127-nimistä kaksoistähteä, joka koostuu Aurinkoa huomattavasti pienemmästä tähdestä ja voimakasta röntgensäteilyä lähettävästä mustasta aukosta.

Kuva ESO / L. Calçada

Löytö edistää tähtien koko elinkaaren ymmärrystä.

Kuva Nasa / ESA / M.J. Lee, Johns Hopkins University

Pimeä energia tuhoaa pimeää ainetta

■ Planck-luotaimen mittausten mukaan pimeä energia muodostaa maailmankaikkeudesta noin kaksi kolmanesta, pimeä aine reilun neljäsosan ja näkyvä aine loput. Italialais-brittiläisen tutkimuksen mukaan pimeän energian leijonanosa on kasvamassa edelleen – pimeän aineen kustannuksella.

”Kosmisessa mittakaavassa tämä kertoo maailmankaikkeudestamme ja sen kohtalosta”, muotoilee tutkimusryhmässä mukana oleva Portsmouthin kosmologian ja painovoiman instituutin johtaja professori David Wands.

”Pimeä aine muodostaa tukirangan maailmankaikkeuden rakenteille. Näkemämme galaksit rakentuvat sen tuen varaan, ja näiden tulosten mukaan pimeä aine on höyrystymässä, mikä hidastaa rakenteiden kasvua.”

”Jos pimeä energia kasvaa ja pimeä aine höyrystyy pois, päädymme suureen, tyhjään, tylsään maailmankaikkeuteen, jossa ei ole juuri mitään”, Wands summaa.

Tulokset voivat muuttaa osaltaan nykyistä kosmologista standardimallia, jonka mukaan pimeän energian määrä pysyy vakiona. – AV

mustan aukon

Oulun yliopiston tutkija Vitaly Neustroev ja Turun yliopiston Juri Poutanen kuuluvat löydön tehneeseen tutkimusryhmään.

Kuva Vitaly Neustroev / Emma Herranen

”Löytämämme pienimassainen musta aukko rajoittaa suuresti neutronitähtien ja mustien aukkojen muodostumismalleja sekä supernovaräjähdyksen taustoja”, kertoo **Vitaly Neustroev** Oulun yliopistosta.

Mustia aukkoja syntyy, kun suurten tähtien ulko-osat räjähtävät supernovina ja sisäosat luhistuvat kasaan. Pienten tähtien luhistumisesta puolestaan syntyy neutronitähtiä. Neutronitähdet ovat kaikista tunnetuista tähtityypeistä pienimpiä ja tiheimpiä – tulitikkurasiainen neutronitähden ainetta painaa saman verran kuin kuutiokilometri graniittia.

TÄYTTYYKÖ OUTO MASSA-AUKKO?

Nykytiedon mukaan kaikki tunnetut neutronitähdet ovat enintään noin kahden Auringon massaisia, kun taas kaikki aiemmin havaitut mustat aukot ovat olleet massaltaan vähintään viisi kertaa Auringon suurempia. Kahden ja viiden Auringon massan väliin jää siis niin kutsuttu

massa-aukko, jota tutkijat eivät ole vielä pystyneet selittämään.

Useat tähän mennessä tehdyt teoreettiset luhistumismallit perustuvat havaintoihin neutronitähtien ja mustien aukkojen tiukoista massarajoista. ”Uusi löytö siis kyseenalaistaa mallit, joissa pienempiä kuin viiden Auringon massaisia mustia aukkoja ei voi syntyä”, **Juri Poutanen** Turun yliopistosta selventää.

Kyseinen musta aukko on tutkijoiden mukaan saattanut alun perin muodostua pienikokoisesta tähdestä, joka on neutronitähdeksi luhistuttuaan imenyt painovoimallaan kaasua seuralaistähdestä. Kun neutronitähden massa on kasvanut kriittiselle rajalle, se on luhistunut mustaksi aukoksi. Tässä tapauksessa tavallisen tähden luhistuminen suoraan kevyeksi mustaksi aukoksi saattaa yhä olla mahdotonta.

”Mustan aukon muodostumistavasta riippumatta nyt tehty löytö on merkittävä, koska se edistää osaltaan tähtien koko elinkaaren ymmärrystä”, **Juri Poutanen** arvioi. ●

Väärrien hiukkasten jäljillä?

■ Suuren osan kaikkeudestamme muodostava pimeä aine koostuu hiukkasista, jotka eivät reagoi valon kanssa. Tästä syystä niitä ei ole koskaan pystytty havaitsemaan, vaan tutkimukset tukeutuvat teorioihin hiukkasten luonteesta.

Nykyisten teorioiden suosituin vaihtoehto on ollut heikosti vuorovaikuttava massiivinen hiukkanen, tuttavallisemmin WIMP (*Weakly Interacting Massive Particle*).

Physical Review Letters -lehdessä julkaistun uuden amerikkalaistutkimuksen mukaan WIMP-teoriaa tulisi muuttaa radikaalisti.

Joihinkin astrofysikaalisiin havaintoihin sopisi paremmin toinen hiukkanen, jonka ominaisuudet ovat osittain täysin päinvastaiset kuin WIMPillä.

Uudeksi ehdokkaaksi tutkijat nos-

tavat vahvasti vuorovaikuttavan massiivisen hiukkasen eli SIMPin (*Strongly Interacting Massive Particle*).

”Olemme etsineet WIMPejä jo jonkin aikaa löytämättä niitä, joten mielestäni on tärkeää ajatella muitakin vaihtoehtoja”, perustelee tutkimukseen osallistunut teoreetikko **Yonit Hochberg** Berkeleyn yliopistosta.

SIMP-teorian erona WIMP-teoriaan on se, että SIMP-aine vuorovaikuttaa itsensä kanssa vahvasti, mutta tavallisen aineen kanssa heikommin. Siksi hiukkasten havaitseminen on mahdollista mutta erittäin haastavaa. Samasta syystä SIMPeistä muodostuva pimeä aine käyttäytyy galaksien muodostumismalleissa havaintojen kannalta luonnollisemmin kuin WIMP-aine. – AV

**TÄHDET JA AVARUUS
ON POHJOISMAIDEN SUURIN
TÄHTITIEDELEHTI.**

Tämä artikkeli on Tähdet ja avaruus -lehden numerosta 8/2014. Jos haluat tutustua lehteen tarkemmin, liity Ursan jäseneksi, www.ursa.fi

Pimeän aineen hiukkasten vuorovaikutukset varmistavat sen, että galaksit pysyvät koossa. Kuvassa spiraaligalaksi NGC 4414.

Kuva The Hubble Heritage Team (AURA / STScI / Nasa)

Vaasan kävelyklubilaiset

Vaasan kävelyklubin 15 jäsentä osallistuivat kansainväliseen kävelytapahtumaan Etelä-Koreassa 25. – 26.11. Lensimme Souliin eri aikaan ja erilaisissa kokoonpanoissa. Osa lensi Vaasasta Helsingin kautta, osa Münchenin ja muutamat Lontoon ja HongKongin kautta Souliin Incheon lentokentälle. Incheonin kansainvälinen lentoasema on Etelä-Korean suurin ja yksi Aasian suurimmista lentoasemista. Se sijaitsee Incheonin kaupunkiin kuuluvalla saarella, noin 50 kilometriä Soulistä länteen. Sitä pidetään yhtenä Aasian teknologisesti kehittyneimpänä lentoasemana ja se on matkustajamääriltään Aasian kuudenneksi vilkkain lentoasema.

Lentokentältä oli 2,5 t bussimatka Gangwonin provinssissa sijaitsevaan Wŏnjun kaupunkiin. Se sijaitsee 90 kilometriä Soulistä ja on merkittävä yliopistokaupunki. Bussin lähtöpaikka oli helppo löytää lentoaseman sisäänkäyntiä vastapäätä. Lentoasemalla virkailijat osasivat englantia. Tosin ääntäminen poikkeaa meistä ja siksi meillä oli vaikeuksia ymmärtää toisiamme. Sanoin Wonju, mutta se lausutaan Wonzjuu. Kun kirjoitin paikan nimen paperille, niin liput saatiin ostettua. Oli jo ilta myöhä. Valtavan suuret rakennukset ja lukuisat Hanjoen sillat olivat täydessä väriloistossa, joten ei pystynyt erottamaan, että missä loppui Soul ja missä alkoi Wonju.

Wonjun kävelytapahtuma kuuluu maailmanlaajuiseen IML-kävelyrengaaseen. Suomessa vastaava tapahtuma on elokuinen Vaasan Marssi. Wonjussa oli osallistujia 20 720. Ulkomaalaisia oli 621, jotka olivat 18 eri maasta. Molempina päivinä kävelimme 20 km, lisäksi oli vaihtoehtoina 50 km, 30 km, 10 km ja 5 km. Reittien varrella huolto pelasi hyvin. Saimme maistaa monenlaista meille tuntematonta välipalaa. Yhdessäkin pisteessä oli raakaa taikinaa, joka muistutti pullataikinaa (kuva 1). Se pyörätettiin talkkunaa muistuttavaan jauhoseokseen ja siitä suuhun. Ei pahaa, mutta ei hyvääkään. Jos olisi ollut uuni, olisin paistanut sen. Toisessa pisteessä miehet tarjosivat riisiviiniä (kuva 2). Maistuihan se pieni kulaus hyvältä.

Lämpötila oli vajaa kaksikymmentä astetta eli hyvin ihanteellinen kävelyn ja t-paidalla tarkeni hyvin. Reitit kuljivat kaupungin ympäristössä ja maisemat olivat ihastuttavia. Oli perinteisiä korealaisia rakennuksia, mutta myös modernimpaa länsimaalaista asutusta. Kukat kukkivat ja niitä oli paljon samoja kuin meillä mm. harjaneilikkaa, ruusua,

akileijoja. Wonjussa oli syksy tulossa. Vaahterat olivat saaneet syysvärin ja ruska oli parhaimmillaan. Ystäväni Indonesiasta oli aivan haltioissaan tästä värikylläisyydestä, jota hänen maassaan ei ole.

Wonjun kaupunkia ympäröivät korkeat vuoret. Siellä on talvella myös lunta. Vuoden 2018 talviolympialaiset ovat läheisessä Pyeongchungion kaupungissa ja Wonjuhun tulee ainakin kisakylä ja ilmeisesti joitakin kiisoista käydään myös siellä. Asukkaita kaupungissa on noin 300 000.

Ruoka oli hyvää ja länsimaaisia ruokapaikkoja löytyi kiitettävästi. Pitsat olivat valtavan kokoisia. Emme ymmärtäneet, että yksi iso pitsa on tarkoitettu yhteiseksi vaan tilasimme

kaikille neljälle omat, jotka eivät meinanneet mahtua pöytään. Meitä katsottiin vähän hymyillen. Puoltakaan siitä pitsasta en jaksanut syödä. Olut oli korealaista olutta, ei minun mieleen. Olen enemmänkin viinin ystävä. Viiniä ei saanut joka paikasta ja jos sai, niin se oli kallista. Myös kaikki virvoitusjuomat olivat kalliita – joskus jopa niin, että ruoka oli halvempi kuin juoma. Hotellissa joimme pullotettua sekä kraanavettä.

SOUL

Wonjusta siirryimme viikoksi Souliin. Soul jaetaan 25 kaupunginosaan. Väkiluvultaan suurimmat ovat Nowon-gu, Songpa-gu, Gangseo-gu, Gwanak-gu ja Gangnam-gu, joissa

on yli puoli miljoonaa asukasta kussakin. Kaupungin parhaat nähtävyydet ovat Deoksogungin palatsi, Namdaemunin markkinat, Seoul Tower, Dongdaemunin muotimarkkinat ja Gyeongbokgungin palatsi.

Kaupungin historiallinen keskusta on Jung-gun. Sen halki virtaa Hanjoen sivujoki nimeltään Cheonggyecheon. Cheonggyecheon oli vuosia betonikansien alla, mutta on avattu 2000-luvulla keskustan keskeiseksi vesiaiheeksi, jossa on monia putouksia ja puronvarsi-istutuksia. Joenvarsi muodostaa Soulin keskuspuiston. Hanjoessa sijaitsevilla Bamseomin saarella sijaitsevat mm. parlamentitalo, televisiokeskus ja paljon toimistoja. Olympiastadion on Songpa-

gussa joen eteläpuolella. Gangnam-gu taas on kaupan ja liike-elämän sydän, ja siellä järjestetään monet kaupungin messuista.

Deoksugungin näyttävä palatsi

Deoksugung on yksi Soulin viidestä merkittävästä palatsista. Vaikka se kärsi muiden tapaan varsin pahoin japanilaisten miehityksen aikaan, on se yhä hyvin vaikuttava ilmestys. Vahdinvaihtoseremonia, jota myös yleisö pääsee kolmesti päivässä seuraamaan (kuva 3). Hektisen ydinkeskustan lähimaastossa sijaitseva Deoksugung tarjoaa hyvän rauhoittumispaikan. Erityisesti kannattaa piipahtaa mahtavassa puutarhassa, jota paikallisetkin käyttävät virkistymistarkoituksiinsa

Ilmasto

Soulissa on meren läheisyydestä huolimatta varsin mantereinen ilmasto: kesän kuumiin kuukausiin on elokuu, jolloin lämpötila käy lähellä 30 astetta, kylmimpiä joulukuuta ja helmikuuta, jolloin on usein pakkasta. Lunta on maassa keskimäärin 28 päivänä vuodessa. Suurimmat sademäärät kertyvät kesällä: heinä- ja elokuussa sataa yhteensä yli 600 mm.

Kotimajoitus

Osa meistä halusi kokeilla hotellimajoituksen sijaan perhemajoitusta. Emäntämme oli 36-vuotias nainen, joka puhui englantia (kuva 4). Hän laittoi aamupalan, joka sisälsi tuoremaa, salaattia, maissihutaleita, maitoa, paahtoleipää, marmeladia ja kahvia, joka oli tosi laihaa ja vaaleaa. Muistutti enemmän teetä. Emäntämme oli erittäin sydämellinen. Hän neuvoi minne kannattaa mennä ja miten. Hänen asuntonsa oli 3 huonetta ja keittiö, joista kahta hän vuokrasi turisteille. Saimme käyttää pesukonetta ja kaikkia keittiövälineitä.

Etelä-Koreassa

Pientä opettelua vaati kiertoilmau-
nin käyttö, kun korean kirjoituksesta
ei saatu selvää ja englannin kielistä
ohjetta ei ollut. Mielenkiintoista oli
tutustua aitoon korealaiseen kotiin.
Aamupalalla istuessamme 7 kerrok-
sen katetulla parvekkeella saimme
seurata kiireisten korealaisten töihin
meno. Jeunstanin metroasema kun
oli alapuolellamme. Myös Muumit
tunnetaan Soulissa. Veimme emän-
nällemme tuliaisiksi Muumi-mukeja,
joista hän oli erityisen ilahtunut. Er-
ään tavaratalon lahjahyllyllä vastaavat
Muumi-mukit maksoivat moninker-
taisesti verrattuna meidän hintoihim-
me.

Soulin metro

Metron toimintaan tutustuminen al-
koi seuraavana päivänä. Soulin Metro
on pituudeltaan maailman laajin met-
rojärjestelmä ja käyttäjämäärältään
suurin. Metro aloitti toimintansa elo-
kuussa 1974. Soulin metroa laajenne-
taan koko ajan ja vuosien 2013 - 2015
aikana metropolialueella avataan use-
ita uusia reittejä ja asemia. Nykyisin
asemia löytyy Soulin metropolialue-
elta kaikkiaan 607 ja ne jakautuvat
19 eri linjan varrelle. Päivittäin Soulin
metroa käyttää noin 6,9 miljoonaa
ihmistä siis enemmän kuin Suomes-
sa on asukkaita. Metrolippu oste-
taan automaattista. Englanninkieliset
ohjeet löytyvät. Ensin valitaan asema
joko nimellä tai numeroilla. Jokaisella
asemalla on oma numeronsa. Sitten
lipun muut tiedot ja automaatti an-
taa lipun. Matkustamisen metroissa
oli halpaa, helppoa ja nopeaa. Hinta
muodostuu kuljettavan matkan pi-
tuuden mukaan. Metrossa ihmisillä
olivat puhelimet käsissään, Samsung-
eja varmaankin. En tiedä, että pitkö
metrossa olla hiljaa, mutta meidän
juttelua katsottiin joskus pitkään. Tai
sitten he miettivät, että mistä nuo
ovat. Joskus joku englantia taitava
tuli kysymään mistä päin maailmaa

olemmekaan, kun ihonväri on erilai-
nen. Myös ihailevia katseita saimme
varmaan vaaleutemme takia. Istuma-
paikkaa meille ei juurikaan tarjottu,
vaikka olemme jo eläkeikäisiä.

Ruokailu

Kävimme korealaisissa ravintoloissa
syömässä. Siellä istutaan perinteisesti
lattialla, mutta valitsimme kuitenkin
paikan, jossa on normaalit pöydät ja
tuolit. Pöydän keskellä on kaasugrilli.
Ravintolassa voi tilata erilaisia lihoja,
jotka grillataan itse tai kokki grillaa.
Emme uskaltaneet ottaa kanaa, koska

se olisi tullut kokonaisena. Tilasimme
naudan- ja sianlihaa. Kokki paloiti-
teli ne pöydässämme ja pisti grilliin.
Olisimme halunneet paistettavan ne
läpikypsiksi, mutta kun yhteistä kieltä
ja ymmärrystä ei ollut, niin saimme
lihanpalat puoli raakoina. Välillä
yritimme paistaa niitä lisää, mutta
kun ravintolassa ei ollut montakaan
asiakasta, niin hän hääräsi pöytämme
ympäriällä kaiken aikaa. Lihan lisäksi
tuli riisiä, chimitsiä, joka on kiinan-
kaalista tehty voimakkaaksi maus-
tettua salaattia, erilaisia kastikkeita ja
lisukkeita. Ja puikoilla tietysti pitäisi
syödä, mutta kokki toi meille pyytä-
mättä haarukat.

Toisessa ruokapaikassa käydessä-
me naapuripöydän seurue halusi ker-
toa meille kuinka korealaiset juovat
olutta. Mies tilasi useamman pullon
paikallista olutta ja kertoi, ettei ku-
kaan kaada itselleen vaan vieruska-
veri huolehtii siitä, ettei kaverin lasi
ole tyhjä. Hän pyysi meitä rinkiin ja
tartuimme toisiimme käsikoukusta
olutlasi kädessä ja yritimme juoda to-
istemme lasista. Suurin osa kaatui lat-
tialle tai meni hihaan, mutta hauskaa
silti oli.

Soulissa pääsimme tutustumaan
ruokafestivaaleille. Oli perinteisiä
korealaisia ruokia esillä kauniisti
katettuina ja maistiaisia. Ja voi niitä
valtavaa taitavasti leikattuja kurpit-

soita ja muita hedelmiä ja miten ne
oli aseteltu esille. Harmi ettemme
ymmärtäneet teksteistä mitään. Kuk-
ka-asetelmat olivat valtavan kokoisia
ja näyttäviä. Myös opiskelijoilla oli
omat osastonsa. Nähtävää olisi riittä-
nyt vaikka kahdelle päivälle, jos olisi
ollut aikaa. Osa näytteilleasettajista
oli pukeutunut perinteisiin korealai-
siin vaatteisiin (kuva 5).

Nähtävyydet

Kävimme katsomassa normaalit
nähtävyydet ja kiertelimme ostoksilla
Namdæmunin kaduilla ja yömarkki-
noilla. Mitä vain etsinkin, löydät sen
hyvin suurella todennäköisyydellä
Namdæmunin markkinakadulta.
Tarjolla on kaikkea maan ja taivaan
väliltä: markkinoilta löytää kotiin vi-
emisiksi niin vaatteita, kenkiä kuin
keittiötarvikkeita. Vaikka Soul
on yksi maailman moderneimmista
kaupungeista, on Namdæmun on-
nistunut superostoskeskusten pu-
ristuksessaakin säilyttämään perinte-
isyyteen pohjaavan charmsinsa. Siksi
se kuuluu pakollisiin käyntikohteisiin
muutenkin kuin pelkän ostostarjon-
tansa vuoksi. Ja vaikka shoppailutar-
ve tulisikin täytettyä muualla, kan-
nattaa markkinoilla tähyillä ainakin
ruokakojujen perään. Me emme tosin
uskaltaneet ostaa ruokakokujuista sy-
ötävää jäätelöä lukuun ottamatta.

Kävimme myös Everlandissa, joka
on valtavan kokoinen huvipuisto,
eläintarha ja lomaviettoalue. Siellä
vietettiin parasta aikaa Halloweenia
ja ihmisiä oli valtavasti. Ennätimme
vain eläinpuistoon. Siellä ajoimme
safarin, jossa tutustuimme leijoniin,
kirahveihin, elefanteihin jne. Niitä ei
Etelä-Korean luonnossa ole. Alue on
niin laaja, ettei yksi päivä riitä. Hu-
vipuisto muistuttaa amerikkalaista
Disneylandia. Pääsymaksu oli suhte-
ellisen kallis, mutta nähtävää oli sillä
rahalla kyllä riittävästi.

Soulin keskustassa tutustuimme

keväällä laivaturmassa menehtynei-
den nuorten muistomerkkiin. Kai-
kista nuorista oli kuvat takaseinällä.
Lisäksi oli pieniä keltaisia laivoja
merkin edustalla ja valtava määrä
rukousnauhoja läheisissä puissa. Var-
tijat päivystivät muistomerkkiä yötä
päivää (kuva 6).

Etelä-Korean elektroniikkateol-
isuus on huippua, mutta silti 4G-
puhelimet eivät toimi. 3G-puhelimet
toimivat hyvin. Kotiin soittaminen
oli kallista, liki 2,5 euroa minuutti.
Ongelmia kohtasimme myös pank-
kautomaattien kanssa. Osassa kaup-
poja ei kortilla saanut maksettua.
Raha on Won, jonka kurssia oli vähän
vaikea ymmärtää. 10 000 Wonia oli
8,2 euroa. Yhdessä kaupassa maksoin
luottokortilla ja myyjä oli laittanut
kuittiin väärän summan. Hän juoksi
peräämme korjatakseen virheen. Mi-
tätöi virheellisen summan ja teki uu-
den kuitin. Kyseessä oli euroissa vain
noin 25 centin virhe. Joku olisi voi-
nut pistää ne rahat taskuunsa. Rehel-
listä väkeä ovat siis.

Soul on megapoli. Sieltä löytyy
kaikkea mitä voi kuvitella. Ihmiset
ovat ystävällisiä ja ruoka on hyvää.
Soul on myös turvallinen paikka mat-
kailijalle. Ei tarvitse pelätä iltaisin-
kaan liikkeessä. Voinkin suositella
Soulia kenelle tahansa matkailijalle.
Kaupungissa on nähtävää vaikka ku-
inka paljon ja lähialueilla lisää. Yöpy-
minen ja ruoka ovat halvempia kuin
Suomessa. Lennot Souliin ovat hal-
poja. Finnair lentää suoria lentoja In-
cheon kentälle ja siitä metrolla pääse
kaupungin keskustaan ja lähialueille.

Kerjäläisiä ei näkynyt missään.
Graffiteja ei ollut eikä roska roskaa
kaupungilla eikä metroasemilla. To-
della siistiä on joka puolella.

Kielossa on nostalgiaa

Vaikka joulutähti, hyasintti ja ritarinkukka ovat suosituimmat joulukukat, tuovat joulutunnelmaa koteihin myös muut kukat, kuten atsalea, jouluruusu, tulilatva, hortensia ja kielo.

Atsalea

Atsalea nauttii reilusta kastelusta. Helpointa on upottaa ruukku parin päivän välein muutamaksi minuutiksi veteen.

Atsalea viihtyy ja kukkii kauemmin viileässä.

Ilmankosteus parantaa kasvin kestävyyttä, joten atsaleaa kannattaa suihkutella vedellä silloin tällöin.

Jouluruusu

Elegantti jouluruusu on tuoreimpia joulukukkiamme. Se viihtyy viileässä ja pitää säännöllisestä kastelusta.

Jouluruusun voi Etelä-Suomessa istuttaa keväällä kukkapenkkiin, jossa se saattaa menestyä perennana.

Tulilatva

Tulilatvasta on tullut suosittu joulunajan ruukkukukka.

Oranssit, valkoiset ja joulunpunaiset lajikkeet sopivat hienosti joulun väreihin.

Paksut ja kiiltävät lehdet haihduttavat vain vähän vettä, joten tulilatvan kastelun voi unohtaa useiksi päiviksi. Kasteluun riittää pieni loraus vettä.

Hortensia

Pallomainen kukinto ja näyttävät värit tekevät hortensiasta mainion joulukukan.

Ruukku- ja leikkokukkana saatavilla oleva hortensia kukkii sinisenä, lilana, vaaleanpunaisena, punaisena, valkoisena tai kaksivärisenä. Kasvi menestyy sisällä, mutta viihtyy paremmin viileämmässä.

Kielo

Kansalliskukkamme oli varsin suosittu joulukukka 1800-luvun loppupuolella.

Jalokielo viihtyy tasaisen kosteassa ja viileässä.

Kukan varret voi myös leikata maljakkoon leikkokukiksi.

Kielo on syytä pitää poissa lasten ja lemmikkien ulottuvilta, sillä se on myrkyllinen.

uppapuutarhaliitto

Näin saat joulun kukista enemmän irti

Teija Varis

Mikä joulukukka piti laittaa yöksi viileään? Ja mikä niistä piti lämpimästä? Jos et muista, ei hätää – kokosimme yhteen parhaat vinkit.

Joulutähti

Joulutähti on kotoisin Meksikon lämpimistä oloista, joten viileässä tai viimassa se varistelee helposti lehtiään.

Valoisa ikkunapaikka on joulutähdelle omiaan vain, jos lasien tiivistykset ovat kunnossa. Muuten joulutähti pitää valoisasta paikasta ja säntillisestä kastelusta.

Joulutähden kastelussa on syytä odottaa aina, että mullan pinta ehtii kuivahdtaa kevyesti edellisen kastelun jäljiltä. Aluslautaselle ei kannata jättää vettä seisomaan.

Hyasintti

Hyasintin kukka aukeaa kodin lämmössä muutamassa päivässä. Kukat levittävät ympärilleen perinteistä joulun tuoksua, joka on upean kukinnon lisäksi suurin syy hyasintin suosioon.

Hyasinttia ei saa kastella liikaa, jotta varsi ei veny liian pitkäksi. Jos varsi kuitenkin pääsee kasvamaan liikaa pituutta, sen voi tukea tikulla, jotta kukka ei painu alas ja katkea.

Hyasintti viihtyy viileässä ja jos sen voi nostaa yöksi

KUVAT: Kukkainfo

viileään, kukinnasta on iloa pidempään.

Ritarinkukka

Näyttävä kukinta ja helppo hoitoisuus ovat siivittäneet ritarinkukan joulukukkien kärkikolmikkoon joulutähden ja hyasintin rinnalle.

Ritarinkukasta käytetään usein amaryllis-nimeä, vaikka kyseessä on kaksi eri kasvia. Aitoamaryllis (Amaryllis belladonna)

kuuluu eri sukuun kuin ritarinkukka.

Ritarinkukka on sipulikasvi, jota on saatavilla sekä ruukku- että leikkokukkana.

Kukat voivat olla yksinkertaisia tai kerrottuja ja kukinta kestää viikkoja.

Ritarinkukka viihtyy valoisassa.

Kukinnan aikana riittää tasaisen niukka kastelu

huoneenlämpöisellä vedellä, liika kastelu venyttää ritarinkukan vartta. Multa saa kuivahtaa kastelujen välillä.

Pitkää kukkavartta voi tukea kepillä – tai sen voi leikata irti ja asettaa leikkokukaksi maljakkoon.

Leikkokukkien vesi kannattaa vaihtaa säännöllisesti ja samalla leikata varsiin uudet imupinnat. Kumi-

nauhan kietominen varren tyveen estää onttoa vartta kihartumasta.

Ritarinkukka on monivuotinen kasvi, joka viihtyy kesällä myös ulkona.

Tulppanit

Jos tulppaaniniput myydään kuiviltaan, eli myyntimaljakossa ei ole vettä, leikkaa kotona ensin pari senttiä tulppaanien varsien alaosa pois terävällä veitsellä.

Jätä nipun muovikääre vielä paikalleen ja laita koko komeus puolillaan vettä olevaan maljakkoon.

Poista kääre vasta noin puolen tunnin kuluttua. Näin tulppaanit ovat imeet itseensä tarpeeksi vettä ja jämäköityneet.

Jos tulppaanit ovat jo paketista otettaessa napakan oloisia, ne eivät tarvitse imeyttämisvaihetta. Uudet imupinnat kannattaa silti leikata.

Lisää tulppaanimaljakkoon vettä tarvittaessa.

Tulppaanit kestävät maljakossa noin viikon, mutta kukinta-aika pitenee viileässä. Tulppaanit voi esimerkiksi yön ajaksi siirtää kellariin tai tuulikaappiin. Pääasia, että säilytystila on suojassa pakkaselta.

Lähteet:
Kauppapuutarhaliitto,
Kauniistikotimainen.fi,
Kukkainfo.fi

Näin joulukukat kestävät

- **Joulutähti:** huoneenlämmössä 3–4 viikkoa, sen jälkeen huonekasvi. Säilytystä kylmässä ei kannata kokeilla.
- **Hyasintti nuppuinen:** huoneenlämmössä noin kaksi viikkoa. Jos säilytät kukkaa alle +12 asteen lämpötilassa, se voi kestää jopa yli kuukauden.
- **Hyasintti, täysin avonainen kukka:** huoneenlämmössä noin viikko. Jos säilytät kukkaa alle +12 asteen lämpötilassa, se voi säilyä yli kaksi viikkoa.
- **Ritarinkukka nuppuinen:** kaksikanavainen ritarinkukka säilyy huoneenlämmössä 3–4 viikkoa. Jos säilytät kukkaa alle +12 asteen lämpötilassa, se voi säilyä yli kuukauden.
- **Kaksikanavainen ritarinkukka, jossa ensimmäinen kukinto täysin avonainen:** säilyy huoneenlämmössä 2–3 viikkoa. Jos säilytät kukkaa alle +12 asteen lämpötilassa, kukka voi säilyä yli kolme viikkoa.
- **Atsalea:** säilyy huoneenlämmössä 3–4 viikkoa. Jos säilytät kukkaa alle +12 asteen lämpötilassa, se voi säilyä yli kuukauden.
- **Tulilatva:** huoneenlämmössä noin kuukausi. Jos säilytät kukkaa alle +12 asteen lämpötilassa, se voi säilyä yli kuukauden.

CANDIDE YHDISTÄÄ OOPPERAA JA OPERETTIA – ENSI-ILTA VAASASSA TAMMIKUUSSA

”Ohjaaja Uotinen kannustaa meitä hulluuteen”

Maailman oopperataloissa paljon esitetty Candide nähdään ensi kertaa Suomessa. Teos pohjautuu ranskalaisen kirjailijan Voltairen romaaniin, ja se on säveltänyt amerikkalainen Leonard Bernstein. Vaasassa 9. ja 10. tammikuuta 2015 ensi-iltansa saavan esityksen ohjauksesta ja koreografiasta vastaa kansainvälisestikin tunnettu Jorma Uotinen.

Candiden solistit Ulrica Berg, Ulla Raiskio ja Frank Berger kuvailevat Candiden maailmaa niin absurdiksi, että lopulta kaikki tuntuukin täysin loogiselta. – Vähän kuin Liisa Ihmemaassa, vanhan rouvan roolin tekevä Raiskio vertaa. – Candide kiertää ympäri maailmaa, ja törmää samoihin tyyppei-

hin joka puolella. Minunkin hahmoni luullaan kuolevan heti alussa, mutta palaan takaisin useampaankin otteeseen., Berger kertoo.

Berger myöntää suoraan, että kun hän alkuun luki wikipedian artikkelin Candidesta, se ei avautunut lainkaan. – En ymmärtänyt sen ideaa ollenkaan. Kun sitten tartuin Voltairen tekstiin, sain ajatuksesta kiinni.

Jos Candiden tarina onkin hieman hullunkurinen, ei ohjaaja Jorma Uotinenkaan sitä ole solistien mukaan pyrkinyt suitsimaan, mieluummin päinvastoin. – Harjoituksissa on ollut hulluuttoman kaoottinen fiilis. Uotinen kannustaa improvisoimaan, eikä niin hullua ideaa ole vielä tullutkaan, ettei hän olisi siitä innostunut ja yllyttänyt vaan jatkaamaan, Raiskio naurahtaa.

Jo ensimmäisen yhteisen harjoitusviikon jälkeen solistit ovat vakuuttuneita, että kaaoksesta syntyy valmista ensi-iltaan mennessä. – Meillä on niin hauskaa tätä tehdessä, että se tulee varmasti näkymään iloisuutena myös lopputuloksessa, Berg kuittaa. Kolmikko teki kovan työn jo ennen yhteisharjoitusten alkua, sillä tekstin käännös valmistui vasta pari viikko aiemmin. – Yhteisharjoitusten alussa oletus on kuitenkin se, että kaikki osaavat jo omat osuutensa ulkoa, Raiskio huomauttaa.

4 vinkkiä onnistuneeseen joulupöytään

1. Lämmitystä vaille valmiit Kymppi-laatikot: Imelletty peruna, lanttu, porkkana ja punajuuri-uutuus! Kauppojen pakastealtaasta.

2. Kymppi raakapakastemassat: Imelletty peruna, lanttu, porkkana, bataatti ja punajuuri-uutuus! Sulata ja paista valmiiksi maustetut laatikot omassa vuoassa.

3. Helposti tuoretta leipää! Tuoppi Mallasestarin jauhoseokset: saaristolaisleipä ja kaksi uutuuslimppua. Mukana paistovuoka ja kuivahiiva – lisää vain vesi. Löydät tuotteet kaupan jauhohyllystä.

Vinkki: Koristele pahvivuoka ja anna limppu lahjaksi.

4. Pakkauksesta saat helposti 9 litraa raikasta ja kevyttä kotikaljaa. Muista myös perinteinen Tuoppi Kaljamallas 1 kg.

destination Vaasa

Näyttelyt / Utställningar

POHJANMAAN MUSEO JA TERRANOVA - MERENKURKUN LUONTOKESKUS
Satuja aikuisille
11.10.2014 – 11.1.2015
Museokatu 3
p. (06) 325 3800
Avoinna ti, to ja pe 12 - 17,
ke 12 - 20, la - su 12 - 17
Pääsymaksu 7/5 €

VALOKUVAGALLERIA IBIS
Ville Wikstedt
- Hidden personality
21.11 – 31.12.2014

VAASAN TAIDEHALLI
Nuori taide
23.11.2014 – 4.1.2015
Kaupungintalo, Senaatinkatu. 1
puh. (06) 325 3770.
Avoinna ke-pe 12-18,
la-su 12-17

BLACK WALL GALLERY
R.E.D
17.12.2014 – 11.1.2015
Kasarmi 13 Korsholmanpuis-
tikko 6, Vaasa Avoinna
ke – pe 13 – 18, la- su 12 – 15
www.vaasantaiteilijaseura.fi

TAIDEKÄYTÄVÄ TEEMA
Vaasan pääkirjasto, 2. krs.
Kirjastonkatu 13, 65100 Vaasa

MUSTASAAREEN KULTTUURITALO
Avoinna ma - to 10 - 20,
pe klo 10 - 16
Koulutie 1, Mustasaari

GALLERIA WASABORG
Kädentaitajien puoti
Vaasanpuistikko 14 Avoinna:
ma - pe 10 - 18, la 10 - 15

KUNTSIN MODERNIN TAITEEN MUSEO
Homeland
17.10.2014 – 25.1.2015
Sisäsatama PL3 65100 Vaasa
p. (0)6 325 3920 Avoinna:
tiistai – sunnuntai 11-17.
Pääsymaksut 5 € / 3 €, alle 18
v. ilmainen Erikoisnäyttely: 7 €
/ 5 € / alle 18 v. ilmainen Yh-
teislippu 9 € / 6 € Perjantaisin
ei ilmaista sisäänpääsyä

GALLERIA ULRICO
NICE X-MAS GALLERY
8.-21.12.2014
Paula Blåfield, Cata Ahlbäck,
Kaarin Hellman, Mirva Vittaniemi,
yhteisnäyttely. Kirkkopuistikko 20,
Vaasa. Avoinna ma-pe klo 14-18,
la-su klo 12-15.

MIKOLAN AKVARELLISALI

Raastuvankatu 21, sisäpiha,
Vaasa Puh. 050 438 1391
Avoinna ke 14 – 18, la – su 12
– 16 info@nandormikola.fi
Sisäänpääsy 3€/2€
Alle 18-vuotiaat ilmaiseksi

ATELJE TORNI

Joulutauko – Avoinna taas
7.1.2015 alkaen
Pitkätatu 66
Puh: 050-3690910
Avoinna: ti-to 12-18 la-su
12-16 Vapaa sisäänpääsy
Järjestäjä: Vaasan Taidekerho

TIKANOJAN TAIDEKOTI

Surrealismia ja
silmänlumetta 1900-luvun
alun valokuvakorteissa
13.12.2014 – 8.3.2015
Hovioikeudenpuistikko 4
65100 Vaasa p. (06) 325 3916
Avoinna: tiistai –sunnuntai
12-17. Pääsymaksut 5 € / 3 €
/ alle 18 v. ilmainen
Erikoisnäyttely 7 € / 5 € / alle
18 v. ilmainen
Yhteislippu : 9 € / 6 €
Perjantaisin ei ilmaista
sisäänpääsyä.

KÄSITYÖN TALO LOFTET

Onnellisten tähtien alla
15.11 – 31.12.2014
Österbotten hantverk rf
Raastuvankatu 28, 65100
Vaasa www.loftet.fi
Avoinna ma – pe 10-17, la 10-15

SÖDERFJÄRDENIN METEORIINI

Marenintie 226
SUNDOM, Vaasa
• **Näyttely avoinna yleisölle:**
1.6-28.9 su 14-20 ja ke 18-20
• **Tilauksesta ryhmille:**
toukokuu-lokakuu, joka päivä
- Vaasan matkatoimiston kautta,
puh. (06) 325 1145
tai online: www.meteorio.fi

VAASAN TYÖVÄENMUSEO

Vapaudentie 27
Avoinna ma klo 13 - 18, ti - pe
12.30 - 17. Pääsymaksu 4/2 €

KONSTGALLERI TEMA

Vasa stadsbibliotek, 2 vån
Biblioteksgatan 13, 65100 Vasa

ÖSTERBOTTENS MUSEUM OCH
TERRANOVA - KVARKENS
NATURCENTRUM

Sagor för vuxna
11.10.2014 – 11.1.2015
Museigatan 3, tel (06) 325 3800.
Öppet ti, to och fre 12 - 17, ons
12-20, lö – sö 12 - 17
Inträde 7/5 €

FOTOGALLERI IBIS

Ville Wikstedt
- Hidden personality
21.11 – 31.12.2014

VASA KONSTHALL

Ung konst
23.11.2014 – 4.1.2015
Stadshuset, Senatsgatan. 1
tel (06) 325 3770. Öppet ons -
fre 12 – 18, lö - sö 12 – 17

TIKANOJAS KONSTHEM

Surrealism och trolleri
på fotokort från början
av 1900-talet
13.12.2014 – 8.3.2015
Hovrättsesplanaden 4
Tel (06) 325 3916 Öppet: tisdag
- söndag 12-17. Inträde:
5 € / 3 € / alle 18 v. under 18
åringar gratis Specialutställning:
7 € / 5 € / alle 18 v. under 18
åringar gratis
Kombinationsbiljett: 9 € / 6 €
Ej gratis inträde på fredagar.

MIKOLAS AKVARELLSAL

Rådhusgatan 21, innergården,
Vaasa Tel. 050 438 1391
Öppet ons kl 14 – 18,
lö – sö 12 - 16
info@nandormikola.fi
Inträde 3€ / 2€
Under 18 år gratis inträde.

KORSHOLM KULTURHUS

Öppet må - to kl. 10 - 20,
fre kl. 10 - 16 • Skolvägen 1

GALLERIA ULRICO

NICE X-MAS GALLERY
8.-21.12.2014
Paula Blåfield, Cata Ahlbäck,
Kaarin Hellman, Mirva
Vittaniemi, samutställning.
Kyrkoesplanaden 20, Vaasa. Öp-
pet mån-fre kl 14-18,
lö-sö kl 12-15.

KUNTSI MUSEUM FÖR
MODERN KONST

Homeland
17.10.2014 – 25.1.2015
Inre hamnen PL3, 65100 Vasa
tel (06) 325 3920
Öppet: tisdag - söndag 11-17.
Inträde: 5 € / 3 €, under 18
åringar gratis
Specialutställning: 7 € / 5 € /
under 18 åringar gratis
Kombinationsbiljett: 9 € / 6 €

HANTVERKETS HUS LOFTET

Under lyckliga stjärnor
15.11 – 31.12.2014
Österbotten hantverk rf
Rådhusgatan 28, 65100 Vasa
www.loftet.fi
Öppen må-fr 10-17, lö 10-15
och lö – sö kl 11-14

ARS WASA

Hovrättsesplanaden 3, Vaasa
Öppet må - fre 10 - 17 och lö
10 - 14

CAFÉ ERNST

Öppet Ti - Lö kl 17.00 ->
Sandögatan 7 Vaasa

METEORIA SÖDERFJÄRDEN

Marenvägen 226
SUNDOM, Vasa
• **Utställningen öppen för**
allmänheten:
1.6-28.9 sö 14-20 och on 18-20
• **På beställning för grupper:**
maj-oktober, alla dagar
- via Turistbyrån i Vasa,
tfn (06) 325 1145
eller online: www.meteorio.fi

GALLERIA WASABORG

Hantverkarnas boden
Vasaesplanaden 14 Öppet:
må - fre 10 - 18, lö 10 - 15

ATELJÉ TORNI

Storalånggatan 66
Tel: 050-369 09 10 Öppet: ti-to
12-18 lö-sö 12-16 Fritt inträde
Arrangör: Vasa Konstklubb rf.

BLACK WALL GALLERY

R.E.D
17.12.2014 – 11.1.2015
Kasern 13
Korsholmsesplanaden 6, Vasa
Öppet ons – fre 13 – 18,
lö- sö 12 - 15
www.vaasantaiteilijaseura.fi

VASA ARBETARMUSEUM

Frihetsvägen 27
Öppet må 13 - 18,
ti-fre 12.30 - 17. Inträde 4/2 €

CATAN, PAULAN, KAARININ JA MIRVAN NICE X-MAS GALLERY: Väriä, iloa, lämpöä ja joulumieltä

Juha Rantala

Perjantai-iltapäivä ja joulukuu, eikä aivan kolmastoista päivä. Sataa, ei lunta, vaan vettä. Joulutunnelma on karussa ja mieli kuin viimeisen karkkinsa kadottaneella pahansuisella kakaralla.

Avaan gallerian oven ja astun värikkääseen uuteen hyvän olon ulottuvuuteen.

Naiset ovat asialla. Nimittäin **Cata Ahlbäck** Mustasaaresta, sekä vaasalaiset **Paula Blåfield**, **Kaarin Hellman** ja **Mirva Vittaniemi** ovat loihtineet vaasalaiseen Galleria Ulricoon lämmintä ja hyvää mieltä tuottavan oman maailmansa, joka riisuu skribentin arjen harmauden kuin katkaisija.

Jouluinen näyttely Nice X-mas Gallery tuo ensi katseellaan mielihyvää. Esillä on Catan grafiikkaa ja maalauksia, Kaarinin taidekäsitöitä, Paulan

keramiikkaa sekä Mirvan valokuvia. Väriä, iloa, lämpöä, niin ja tietysti joulumieltä.

Neljän vahvan naispersoonan erilaiset ilmaisumuodot on sommiteltu erinomaisen yhteennivoutuneeksi ja toimivaksi kokonaisuudeksi. Työt täydentävät toinen toisiaan, ja ovat kuin yhtä ja samaa tarinaa neljän eri kertojan näkökulmasta. Tosi piristävä kokemus.

Suljen gallerian oven jonkin ajan päästä takanani. Vesisädekin tuntuu lakkaavan. Jopa lokin kirkaisu korvan juuressa naurattaa.

Cata Ahlbäck on Mustasaarissa syntynyt ja asuva kuvataiteilija. Hän on opiskellut taideaineita, kuten grafiikkaa, maalausta ja piirustusta Taide-teollisen korkeakoulun avoimessa yliopistossa. Hänen teoksissaan yhdistyy grafiikka, maalaus ja ns. ready-made - taide.

- Grafiikassa käytän pääasiallisena ilmaisuna monotypi-

Mm. Mirva Vittaniemen valokuvien ja Cata Ahlbäckin grafiikoin ja maalauksin loihditaan vaasalaisgalleria Ulricoon moni-ilmeinen ja värikäs joulunalusnäyttely.

aa tai valokuvaan pohjautuvaa copy-printtiä. Maalaukset ovat akryylipohjaisia.

Ahlbäckilla on ollut yksityisnäyttelyitä vuodesta 2007. Hän on osallistunut myös lukuisiin yhteis- ja ryhmänäyttelyihin Suomessa ja ulkomailla. Hänen

töitään on mm. Suomen valtion ja Pohjanmaan museon taidekokoelmissa.

Mirva Vittaniemi puolestaan osallistuu tämän näyttelyn lisäksi Vaasan taiteilijaseuran Red - näyttelyyn Black Wall Galleryssä. Kesällä häneltä on

tulossa näyttely Abramsgårdelle Vöyriin, ja myös seuraavaksi jouluksi on tiedossa jotakin uutta ja mukavaa.

- Teen parhaillani myös kirjaa Intian matkoistani, jossa on sekä valokuvaa että kertomusta lomittain. Olen tällä hetkellä vuorotteluvapaalla kuvataiteen opettajan työstäni, joten pystyn paneutumaan entistä paremmin omiin projekteihini. Haen toissani omaa rauhaa, tasapainoa ja hyvän olon löytämistä. Toivottavasti tämä välittyä ja tulee esille taiteeni kautta, sanoo valokuvataiteilija ja kuvataideopettaja.

Kaarin Hellmanille käsityöt ja taide ovat elämän sisältö.

- Kokemukset, matkat ja eri kulttuurit jättävät muistikuvia ja aistihavaintoja, kuten värejä, makuja ja tunnelmia, jotka työskennellessäni siirtyvät sitten mm. kankaanpainon, värjäyksen, kirjonnin ja eri materiaalien kautta kuviksi, hahmoiksi ja värimaailmoiksi.

Keramiikkataiteilija ja kuvanveistäjä Paula Blåfieldilla on aina ollut erityinen taito tuottaa töillään mielihyvää.

- Innoitus voi tulla luonnosta, musiikista, ihmisistä, toisista taiteilijoista, kirjoista tai vaikkapa väreistä. Toivonkin, että ihmiset saavat taiteestani iloa ja sisältä elämänsä.

Blåfield käyttää töissään materiaalina pääasiassa savea, mutta myös pronssia, betonia ja hiekkaa.

Nice X-mas Gallery Galleria
Ulricossa, Kirkkopuistikko 20,
Vaasa.

Ilmoituksen jättö

SOITTAMALLA
Soita 0600 - 41 33 97 (pvm). Toimi ohjeiden mukaan. Ilmoituksen hinta 10€
TEKSTIVESTILLÄ
Kirjoita Rivi10 (väli) **MEGA** (väli) **ilmoitustekstisi**.
Mainitse viestissä myytkö/ ostatko/ vaihdatko/ vuokraatko/ lahjoitatko, tuote, lyhyt kuvaus ja hinta. Max. 160 merkkiä
Esimerkki
Rivi10 MEGA Myydään Skoda Octavia Combi TDI -08 Hp. 15000e

Lähetä viesti numeroon **173197**.
Ilmoituksen hinta 10€. Ilmoitukseen tulee automaattisesti numero mistä ilmoituksen lähetät. Mikäli haluat toisen numeron, lisää se ilmoitustekstin loppuun. HUOM! Ilmoitusta ei voi jättää tekstiviestillä GoMobile-liittymästä.

INTERNETISSÄ
mega.mainostaja.com
Toimi ohjeiden mukaan ja jätä ilmoitus. Ilmoituksen hinta 10€
Kuva- ja/tai kehysilmoitus
mega.mainostaja.com
Voit halutessasi liittää ilmoituksesi kuvan. Maksutapa verkkopankit sekä luottokortti.

Julkaiseminen

Lehti ilmestyy viikottain. Seuraavaan lehteen ilmoitus on jätettävä edeltävänä sunnuntaina klo 12 mennessä. Ilmoitukset julkaistaan Mega-lehdessä sekä kaikkien palvelussa mukana olevien lehtien ja TV-kanavien internet-palvelussa. Ilmoituksesi näkyy koko Suomessa!

● MYYDÄÄN

Hirsi-autotalli, työtila, varasto, 41m2, 7800e. 1kpl hirsi-okt 126m2, 21000e. Varaa. P. 0502694

● SEKALAISTA

Ota uusi suunta elämääsi! Luotettava auttaja/ennustaja, myös unien tulkinta. Ti-su klo 10-24, 1,99e/min. Ei seksilinjia. P. 070084444, Sari

mega.mainostaja.com

Den finlandssvenska Kontaktens

♥ Nainen etsii sinua

Etsin 55-60v, rehellistä, fiksua ja pitkä miestä 06-alueelta. Tanssitaito olisi myös plussaa. Koti-illatkin ovat mukavia se sopi-va vierellä. (1135920)

Ungdomlig, 50-årig kvinna söker man i passande ålder från Österbotten. Gillar resor, dans, villa- och sjöliv, vandra, naturen, krogen ibland, ett glas vin. Nöjd med livet i allmänhet men skulle vara trevligt att träffa en man. (1133767) T

Sinä 60v, asiallinen, pitkä, romanttinen, reilu ja reipas, vapaa mies. Vastaa kivalle, hoikal-le, asialliselle naiselle, piristämään syksyisiä syyspäitä, tuomaan yhteistä lämpöä elämääm-me, lähekkäin. Vain me. L-Suomi. (1132144)

Seuraa jokaiselle

mega.seuraaajokaiselle.fi
KOKEILE HETI ILMAISEKSI!

Olen vapaa, huumorilla varustettu, pienil paheil höystetty, 55v nainen Vaasan läh. Sinä rakastava, rehti, 56-65v mies, vastaa tositark. (1129072)

Kunnollinen, turvallinen mies, Sjk + ymp. 60+, pirtelä, liikunnallinen, normikok. hoitaja-nainen etsijänä asumaan ja olemaan loppu-elämän yhdessä. Ei enää yksin. (1128487)

Här en kvinna, 51 år, söker en troende vän som är snäll, trevlig och spritfri, 50-55 år, i Österbotten. (1127769) T

Brunögd kvinna, 51 år, söker en snäll, ärlig och rökfri man, 48-55 år, att dela livet med. 06-omr. (1127231) T

Jag vet att du finns, så ta kontakt du man, ca. 40 år, från norra 06-omr. som saknar nå- gon att föra intr. samtal med, trängas kring köksspisen med och göra naturutflykter med hundarna. Tjej, 40 år. (1127148) T

Täällä 65v nainen. Löytöjisko täältä 65-75v miestä Pohjanmaalta? (1126469)

Ung kvinna, 23 år, i 06-omr., söker man i 30-40-års åldern. Mina intr. är att läsa böcker, kocka och flugfiske. Du skall gärna vara intr. av samma saker. (1123698) T

Nainen, 56v, etsii vapaata naista. Olen rei- lu, mut lämpö ja läheisyys puuttuu. Jos tunnet samoin, ota yhteyttä. (1134690)

Olen 49v nainen, haluaisin kokea naisen kans hyvää ylläyt jne. Jos löytyis 06-alueelta. En ole lesbo, mut kokeilunhaluinen. (1127212)

Nainen, 44v, etsii 25-45v naista. Haluai- sin kokea hellyyttä ja erotiikkaa kanssasi. Otathan yhteyttä. (1126867)

♥ Mies etsii sinua

Jag är en kille på 48 vårar som söker en tjej i 06-omr. Om du som vill satsa på ett förhållande, så texta. (1136084)

Olen 37v mies ja etsin kunnollista seuraa. (1133089)

Mies hakee 40-50v sinkkunaista 06-alu- eelta. (1130514)

Vapaa, savuton, liikunnallinen, 63v mies etsii vapaata, estotonta naista. Kla-Pietar- saari. (1128008)

Självgående man söker kvinna, 50+, för en fast relation i 06-omr. (1136593) T

Eläkeläinen, 56v poikamies etsii tositark. 56-60v eläkeläisnaisesta elämäkumppa- nia. (1135681)

Olen 68v, vakavainen mies ja etsin hellää ja luotettavaa naisystävää tositark. (1135647)

Här är en söt, omtänksam, 24-årig kille. Mina hobbyn är träna på gym, bio, film, umgås med vänner, mysiga hemmakvällar, friluftss- och skärgårdsliv. Söker trevlig, söt, rolig tjej med liknande intr. som gör mig lycklig. (1135591) T

Mp-henk. naisesta seuraa, n. 40-50v, vaikka seurusteluun, kaippaa samanhenk., +50v yrittäjämies. (1135571)

Tumma, 52v kaveri etsii sitä oikeaa, ei ole löytynyt vielä. (1135547)

Är du den söta, gulliga brunetten, med vackra ögon, jag söker? Här väntar en 40-årig, rökfri, självgående, kärleksfull man i 06-omr. som vill se din fina själ genom dina vackra ögon. Kärleken väntar. (1135424) T

Här finnes en man, 30 år, från 06-omr. som tröttnat på allt lekande och söker nu en kvinna för långvarigt förhållande. Du kvinna, 20-36 år, hör av dig. (1135063) T

Söker en kvinna som är snäll, ärlig och ser framåt. Du är som jag ledig och vill ha en kramgod vän, en vän att lita på. Du är 49-56 år, glad och ser livet som en gåva. Tag då kontakt med en omtänksam man från 06-omr. (1134771) T

Du österbottniska kvinna. Har du likt mig, 38-åriga man, tröttnat på ensamma da- gar? (1134763) T

Man söker en snäll, ledig kvinna, under 77 år, rök- och spritfri mellan Vörrå och Närpes. Intr. hemmet, villan, bilturer m.m. (1134743) T

Här finns en jordnära, glad, romantisk, snäll, trogen man, 43 år, som längtar efter kär- leken. Du kvinna, 30-50v, som inte är rädd att få skit under naglarna och gillar villaliv och hemmakvällar, hör av dig. (1134687) T

Olen 60+ mies Lounais-Suomesta, terve, viriili ja rakastava. Etsin vastaavaa naista omaksi kullaksi. (1134436)

Hitta den rätta

Kvinnaa

▼

Man

▼

35 - 55

▼

SÖK

megamedia.kontakten.fi

Är en glad, snäll, humoristisk, 43-årig kille. Intr. matlagning, vandra i naturen, mysiga hem- makvällar. Söker en kvinna, 28-55 år, att dela ensamheten med, från 06-omr. (1134262) T

En 25-årig bonde i Österbotten söker en tjej. Intr. djur, natur, mysiga hemmakvällar. Jag är rökfri och nykter. (1134122) T

Rehti, huumorintaj., ei ruma mies kattlee kivaa pimua, talous ok. Ota yhteyttä, et pety. (1133850)

En 57-årig man söker en kvinna från 06-omr., i passande ålder. (1133846) T

Löydäkö sinut näin, kiva, huumorintaj. nainen K-Pohjanmaalta? Etsijänä kiva, raittis, 56v, ok mies. (1133834)

Olen 65v mies ja etsin mukavaa naista to- sitark. Pidän koti-illoista ja olen rauhalli- nen. (1133761)

Kokkolasta ketään yksinäistä, mieluusti jo +40v naista, joka voisi haluta tutustua täl- laiseen 36v, ok sinkkumieheen? (1129566)

Kille, 45 år, söker en trevlig, slank kvinna i 06-omr. för fast förhållande. Om du är slank, 36+/165, hör av dig. Jag har inga barn men tycker om djur och promenader. (1132889) T

Sinä nuorinainen. Sinua odottaa 06-alueelta 54v mies pimevien iltojen iloksi. (1132762)

Var finns du kramgoda tjejer som vill finna en vän? Jag är man, 45+, i 06-omr. Musik, trivs bäst hemma, inga barn. (1132518) T

Nykarlebykille söker en jordnära kvinna. Gärna romantisk. Villaliv m.m. (1132141) T

Mies, 56v, hakee 50v naista tosimeles- sä. (1132043)

Man, 27 år, letar efter en kvinna, 25-32 år. Intr. sport, mat, natur, hemmakvällar m.m. Som vän, förhållande eller äktenskap. Från 06-omr. Hör av dig. (1131618) T

Olen kiva, mukava, puhelias, fiks, lapse- ton, hellä ja herkkä, 41v mies Pohjanmaal- ta. Etsin kivaa, fiksua ja mukavaa naista, miel. 06-alueelta. (1131502)

Missä olet, vapaa, kiva, avoin nainen? Olen +40v, rehti, uskollinen, hellä mies. Etsin sinua tositark. (1131047)

Pietarsaaren ymp. 45-60v, vapaata, ki- vaa, muodokasta naista etsii mukava, va- paa, luonnossa ym. viihtyvä, töitä tekevä, 58/190/86 mies. (1130997)

Här är en seriös, slank, rökfri, händig, 53-årig man som är klar med sitt förra liv. Söker en kvinna i passlig ålder från 06-omr. att dela livet med. (1130994) T

Thaimaan, Viron tai Venäjän 30-50v, kiva, vapaa nainen. Sinua etsii okt:ssa asuva, mukava, vapaa, töitä tekevä, 58v mies to- sitark. (1129963)

Olen +60v, normaalivart., alkoton, savuton mies. Haen n. 60v, rehellistä naista. (1129884)

Man, 24 år, söker kvinna, 20-30 år, i 06-omr. Intr. djur och natur och mysiga hem- makvällar. (1129760) T

Trevlig, snäll, omtänksam kille, 34 år, sö- ker en söt, snäll, barnkär kvinna, 25-40 år, att dela livet med. (1129646) T

Katseenkest., 43v mies etsii hoikkaa, n. 40-60v naista. Kla, Pietarsaari. (1129566)

Haen E-Pohjanmaalta n. 35-55v, fiksua, raitista, siistää, sis. kaunist, lapsetonta, leveälänt., kapeavyöt. naista. Olet kalt. us- koll., perint. arvoilla ja kädentaid. varust. Tanssit. Olen 52v, hoikka, kiltti mies länsi- rannikolta. (1129536)

Olen kiva, mukava, puhelias, fiks, lapse- ton, hellä ja herkkä, 41v mies Pohjanmaal- ta. Etsin kivaa, fiksua ja mukavaa naista, miel. 06-alueelta. (1129389)

Jos olet yli 120kg konemies, kuorma-auto- kuski tai rahtari, otahan yhteyttä miehek- kääseen junttimieheen. (1135712)

Kokematon ukm, 50v, tosi nuorekas, ok kaikin puolin, haaveilee miestenvälisestä jossain muodos. Ihmetellään. (1134349)

Haen hoikkaa, vapaata miestä, 06-etelä. Mä hoikka, 46v mies. (1133167)

Nuorempi mies etsii vanhemman top-elä- keläismiehen seuraa. (1133143)

♥ Parit etsivät

Tässä pari etsiskelee toista paria. Vaimo hy- vämuotoinen ja kiinnostunut. Kutsu kylään ja kokeillaan, n. 60v ja vähän yli. (1134979)

2 Ilmoituksen
jättäminen

Soita 0600 - 41 33 97 (paikallispuhelu) ja jätä ilmoitus. Sinulle voidaan soittaa, lähettää tekstiviestejä tai jättää viesti vastaajaan.

Tekstaa Kirjoita **MEGA** (väli) **ILMO** (väli) **ilmoitustekstisi**. Mainitse tekstissä sukupuolesi, millaista seuraa etsit ja miltä suuntanumeroalueelta. Lähetä numeroon **173193**. Numerosi pysyy salaisena. Pidätämme oikeuden muokata, lyhentää tai olla julkaisematta ilmoitustasi. Prostituution ja vastaavien seksuaalipalve- luiden markkinointi on rangaistava teko (rikoslaki 9S), tällaisia ilmoituksia ei julkaista.

3 Oma ilmoitus:
vastaukset

Soita 0700 - 51 30 87, näppäile **8**. Kuulet saamasi viestit (myös tekstiviestit) ja voit soittaa kaikille vastaajille. **Tekstaa** Saamasi viestin alussa on vastaajanro esim. V2. Kirjoita: **V2** (väli) **vastaustekstisi**. Lähetä numeroon **173193**.

4 Oma ilmoitus:
sulkeminen

Soita 0600 - 41 33 87 (paikallispuhelu), näppäile **2** ja **ilmoitusnro** ja **salakoodi**. **Tekstaa** Kirjoita **SULJE** (väli) **ILMNRO** (väli) **TUNNUSLUKUSI**. Lähetä nume- roon **173193** (1,20e/viesti).

Neuvonta

Joka päivä klo 10-18 0400-808 654. e-mail: neuvonta@movika.fi Tekstiviestit EIVÄT toimi GoMobile-liittymästä. Puhelut nroon 0700-513 087 & 0700-51 51 02 1,21e /min +pvm. tekstiviestit nroon 173193 1,20e/kpl.

Support på svenska

Ring 0400-607818 varje dag 9-21 E-post fi.support@movika.fi

Z i t z

B a z i & M a z i

Puzzle 1

6	9	5	1	7	4	3	8	2
1	8	2	5	6	3	9	4	7
3	7	4	9	8	2	5	1	6
9	6	7	4	3	5	1	2	8
5	3	8	7	2	1	4	6	9
4	2	1	8	9	6	7	3	5
2	5	3	6	1	7	8	9	4
7	1	9	2	4	8	6	5	3
8	4	6	3	5	9	2	7	1

Puzzle 2

4	2	6	9	7	3	1	8	5
7	9	8	6	5	1	2	4	3
3	5	1	2	4	8	9	6	7
8	3	9	7	2	4	6	5	1
6	1	2	8	3	5	4	7	9
5	7	4	1	6	9	8	3	2
1	4	7	3	8	2	5	9	6
2	6	5	4	9	7	3	1	8
9	8	3	5	1	6	7	2	4

Sudoku

	9		1				8	2
	8							7
3					2	5	1	
9			4		5	1		
3							6	
	5	3	6					4
7							5	
8	4				9		7	

4			9			1	8	
	9					2		
			2	4	8			7
	3				4		5	
		2	8		5	4		
	7		1				3	
1			3	8	2			
		5					1	
	8	3			6			4

digialbum

Kuvaaminen on nyt helpompaa ja hauskeempaa kuin koskaan ennen. Näppäile kuvia missä liikutkin. Digikameralla tai kamerapuhelimella. "Parhaat" kuvat julkaisemme Megamedian digialbumissa

Lähetä kuva sähköpostilla osoitteeseen **mega@upc.fi**
Laita mukaan myös yhteystietosi.
Voit lähettää kuvan myös postitse osoitteella
UPC Media, Gerbyntie 18, 65230 Vaasa

Att fotografera är nu lättare och roligare än någonsin förut. Knäpp ett foto var du än rör dig med en digital-kamera eller en kameratelefon. De "bästa" bilderna publiceras i Megamedias digialbum

Sänd bilderna via e-mail till adressen **mega@upc.fi**
Lämna även dina kontaktuppgifter.
Du kan även skicka bilderna per post till adressen
UPC Media, Gerbyvägen 18, 65230 Vaasa

**Äänestä viikon parasta kuvaa!
Rösta på veckans bästa bild!**

Äänestys netissä, www.megamedia.fi
Tai oheisella UpCodella! Kirjoita koodin alla oleva osoite kännykän web-selaimen osoitekenttään, tai skannaa koodi ilmaisella UpCode-ohjelmalla!

Rösta på webben,
www.megamedia.fi
Du kan även använda
UpCode koden! Surfa in med
telefonen på adressen under
koden, eller skanna koden
med UpCode
programmet.

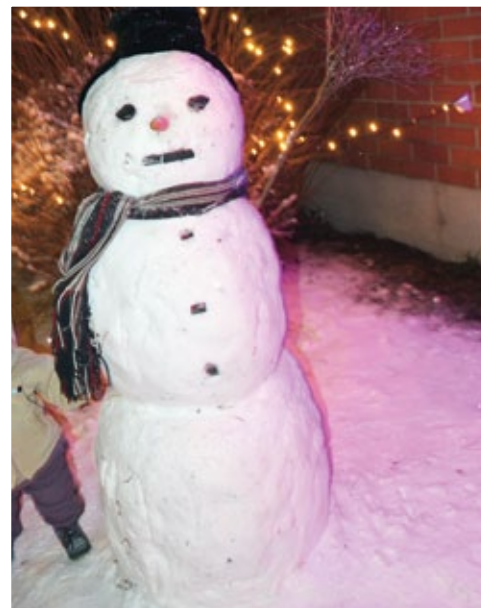
Anette Hjulfors, Kållby

Alva Sandström, Jakobstad

Johan Österberg, Vaasa

Zoltan Gall, Ylihärmä

Daniela Sand, Solf

Cristina Mattsson, Vasa

Patrik Sahlgren, Jakobstad

Petteri Laitinen, Vaasa

Valokuvakamppailu / Fotokamp

Digialbum etsii henkilöitä jotka näkevät kokonaisuuksia valokuvien kautta.

Haluatko sinä ottaa haasteen vastaan ja osallistua kamppailuun? Lähetä meille 10 valokuvaa, jotka liittyvät sen hetkiseen, osoitteeseen **mega@upc.fi** ennen teeman loppumispäivämäärää.

Muista ilmoittaa että osallistut kamppailuun ja liitä yhteystietosi mukaan! Tuomaristo valitsee parhaimman kuvakokonaisuuden joka julkaistaan Megassa, ja valokuvaaja saa 100 euron palkinnon.

(Valokuvakamppailuun lähetettyä kuvia voidaan julkaista Megamedian digialbumissa kilpailun jälkeen)

Kamppailun teema:

Ihmiset – deadline 15.3.2015.
Voittaja julkaistaan viikolla 12

Ehdota seuraavaa teemaa sähköpostitse:
mega@upc.fi tai MEGAn facebookissa / twitterissä

Digialbum efterlyser personer med ett öga för helheter genom en fotokamp.

Om du vill delta i kampen ska du fota 10 bilder inom det aktuella temat, och leverera bilderna till adressen **mega@upc.fi** innan utgångsdatumet för temat.

Kom ihåg att ange att du deltar i kampen och skicka med dina kontaktuppgifter! Bidragen bedöms av en jury. Det bästa bidraget publiceras i Mega och fotografen får ett pris på 100 euro. (Insända bidrag kan publiceras i Mega media Digialbum efter att kampen är avslutad)

Kampens tema:

Människor – deadline 15.3.2015.
Vinnaren publiceras vecka 12

Följande tema: Föreslå tema per e-post
mega@upc.fi, eller på vår facebook eller
twittersida

Irma Forsbacka

Sofia Haglund, Sundom